

NATIONALE ARBEIDSRAAD

CENTRALE RAAD VOOR HET
BEDRIJFSLEVEN

ADVIES Nr. 2.213

CRB 2021-1020
CO 1000

Gemeenschappelijke Raadszitting van 19 april 2021

Welvaartvastheid 2021-2022

x x x

ADVIES

Onderwerp: Welvaartsvastheid 2021-2022

Volgens de artikelen 72, 73, 73 bis en 73 ter van de wet van 23 december 2005 betreffende het Generatiepact dienen de Nationale Arbeidsraad en de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven om de twee jaar advies uit te brengen over de omvang en verdeling van de financiële middelen bestemd voor de welvaartsaanpassing van de inkomensvervangende socialezekerheidsuitkeringen voor werknemers en de socialebijstandsuitkeringen.

Bovendien hebben de ministers van Economie en Werk, de heer P.-Y. Dermagne, Pensioenen, mevrouw K. Lalieux, en Sociale Zaken, de heer F. Vandenbroucke, bij brief van 26 oktober 2020, de Nationale Arbeidsraad en de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven gevraagd uiterlijk 15 november 2020 hun advies met een voorstel voor toewijzing van de welzijnsenveloppes voor de periode 2021-2022 te bezorgen.

De bespreking van dat dossier werd toevertrouwd aan de gemengde commissie Welvaartsvastheid en aan een ad-hocwerkgroep.

Hierbij hebben de commissie en de werkgroep kunnen rekenen op de waardevolle medewerking van het Federaal Planbureau en de diverse socialezekerheidsinstellingen.

Om de Raden tot een consensus te laten komen over de verdeling van die enveloppes hebben diezelfde ministers extra tijd verleend om het gevraagde advies te finaliseren tegen 13 januari 2021 ten laatste. Er kon evenwel geen akkoord worden bereikt binnen de toegekende termijn.

Bij mail van 13 april 2021 aan de voorzitter van de Groep van Tien heeft de minister van Werk een regeringsvoorstel betreffende de verdeling van de welvaartsenveloppe voor de werknemers voorgelegd aan de sociale partners binnen de NAR en de CRB opdat zij tegen uiterlijk 19 april 2021 een advies uitbrengen. De regering heeft er zich overigens toe verbonden het eenparige advies van de sociale partners uit te voeren als het binnen die termijn wordt uitgebracht.

Op grond van die werkzaamheden hebben de Nationale Arbeidsraad en de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven op 19 april 2021 het volgende eenparige advies uitgebracht.

x x x

ADVIES VAN DE NATIONALE ARBEIDSRaad EN DE CENTRALE RAAD VOOR HET BEDRIJFSLEVEN

I. INLEIDING

In de artikelen 5, 6, 72 en 73 van de wet van 23 december 2005 betreffende het Generatiepact, werd een structureel mechanisme ingeschreven dat de inkomensvervangende uitkeringen van het werknemers- en zelfstandigenstelsel beoogt te binden aan de evolutie van de algemene welvaart en dit op basis van parameters afkomstig uit projecties aangaande de evolutie van de sociale uitgaven op lange termijn. Artikel 73 bis en ter van genoemde wet voorziet een gelijkaardig mechanisme voor de sociale bijstand. Ingevolge deze bepalingen dient de regering zich om de twee jaar uit te spreken over de omvang en verdeling van de financiële middelen voor welvaartsaanpassing. Die beslissing dient te worden voorafgegaan door een gezamenlijk advies van de Nationale Arbeidsraad, Centrale Raad voor het Bedrijfsleven en Algemeen Beheerscomité voor het Sociaal Statuut der Zelfstandigen.

Bij hun beslissing en advies kunnen de regering en de sociale partners zich baseren op de rapporten van de Studiecommissie voor de Vergrijzing en De Hoge Raad van Financiën. Het advies van de sociale partners moet ook rekening houden met een aantal contextfactoren. Sinds 2010 moet, volgens de wet betreffende het Generatiepact, bij de berekening van de financiële enveloppe ook rekening worden gehouden met de eventuele min- of meerkosten veroorzaakt door de maatregelen die genomen zijn in het kader van de vorige tweejaarlijkse enveloppe.

Voor het bepalen van de omvang van de te besteden enveloppe hebben de Raden een beroep gedaan op het Federaal Planbureau, dat de financiële welvaartsenveloppe heeft berekend alsook de min- of de meerkosten als gevolg van de maatregelen die genomen zijn in het kader van de vorige tweejaarlijkse enveloppe.

Het Federaal Planbureau heeft de resultaten van die berekeningen gecompileerd in zijn twee rapporten, die zijn opgenomen in bijlage 3 en 4.

Bovendien hebben de ministers van Economie en Werk, de heer P.-Y. Dermagne, Pensioenen, mevrouw K. Lalieux, en Sociale Zaken, de heer F. Vandebroucke, bij brief van 26 oktober 2020, de Nationale Arbeidsraad en de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven gevraagd hun advies met een voorstel voor toewijzing van de welzijnsenvelopes uiterlijk 15 november 2020, te bezorgen.

Diezelfde ministers hebben, bij brief van 1 en 2 december 2020, de Raden extra tijd, d.i. tot uiterlijk 15 december, verleend om hun advies te finaliseren. Op 2 december heeft de Groep van Tien zich hierbij aangesloten.

In het raam van het regeerakkoord van 30 september 2020 heeft de regering de krachtlijnen aangegeven waarmee bij de verdeling van de welzijnsenveloppe rekening gehouden moet worden. Concreter vraagt de regering specifieke aandacht te besteden aan de groepen die het grootste armoederisico lopen (optrekking van de laagste uitkeringen richting armoededrempel) en een behoorlijke vervangingsratio toe te kennen, zonder echter werkloosheids- of inactiviteitsvallen te verhogen. Terzelfdertijd heeft de regering er zich toe verbonden alles in het werk te stellen om de voorstellen van de sociale partners met inachtneming van die krachtlijnen, uit te voeren.

Verder heeft de beleidscel van de eerste minister, bij e-mail van 10 december 2020, bevestigd dat de maatregelen die de regering voor de verhogingen van de sociale uitkeringen aangekondigd heeft, niet geïmputeerd zullen worden op de welzijnsenvelopes, die aan 100 % toegekend worden.

Tegelijk hebben mevrouw A. Van Lancker en de heer M. Debruyne, respectievelijk voorzitter en coördinator van Decenniumdoelen, bij brief van 10 november 2020, de leden van de Raden en het Algemeen Beheerscomité, erop gewezen dat het belangrijk is alle socialebijstands- en socialezekerheidsminima op te trekken tot boven de armoededrempel door voorrang te geven aan de uitkeringen die het verst van die armoededrempel liggen, meer bepaald aan gezinshoofden (waaronder eenoudergezinnen), alleenstaanden en koppels waarvan de financiële middelen beperkt zijn tot de uitkeringen die worden gekregen.

Bij brief van 16 december 2020 hebben de Raden de ministers van Werk, Sociale Zaken en Pensioenen ervan in kennis gesteld dat hun werkzaamheden rond de berekening en verdeling van de welvaartsenveloppe voor 2021-2022 niet binnen de toegekende termijn tot een consensus hebben geleid.

Bij brief van 23 december 2020 hebben de ministers van Werk en Sociale Zaken de Raden extra tijd verleend tot 13 januari 2021.

Ingevolge de opschorting van de onderhandelingen op het niveau van de Groep van Tien in de loop van januari 2021 konden de Raden hun werkzaamheden met het oog op een advies niet voortzetten.

Bij mail van 13 april 2021 hebben de Raden kennis genomen van een aan de voorzitter van de Groep van Tien gericht regeringsvoorstel betreffende de verdeling van de welvaartsenveloppe voor de werknemers voor de periode 2021-2022, zodat ze uiterlijk tegen 19 april 2021 een advies uitbrengen (zie bijlage 1). In dat verband vraagt de regering aan de sociale partners om bij hun onderhandelingen rekening te houden met het regeerakkoord voor wat betreft de pensioenen. De regering heeft er zich overigens toe verbonden het eenparige advies van de sociale partners uit te voeren als het binnen die termijn wordt uitgebracht.

Ten slotte willen de Raden de verschillende instellingen en diensten die werden betrokken bij de voorbereiding van dit advies, uitdrukkelijk bedanken voor hun waardevolle medewerking.

II. STANDPUNT VAN DE RADEN

1. Vaststelling van de financiële enveloppe voor de periode 2021-2022

1.1. Berekening van de minimale theoretische enveloppe

De wet van 23 december 2005 betreffende het Generatiepact preciseert dat de enveloppe minimaal overeenstemt met "de som van de volgende geraamde uitgaven in alle takken van de sociale zekerheid":

- een jaarlijkse welvaartsaanpassing met 0,5 % van alle inkomensvervangende uitkeringen in de sociale zekerheid, met uitzondering van de forfaitaire uitkeringen;
- een jaarlijkse welvaartsaanpassing van 1 % van alle forfaitaire sociale uitkeringen, met uitzondering van de gezinsbijslag;
- een jaarlijkse verhoging van 1,25 % van de loongrenzen voor de berekening van de inkomensvervangende uitkeringen;
- een jaarlijkse verhoging van 1,25 % van het "minimumrecht per loopbaanjaar".

Voor de sociale bijstand dient de enveloppe minimaal overeen te stemmen met de som van de geraamde uitgaven van een jaarlijkse welvaartsaanpassing van 1 % van het leefloon, het equivalent leefloon, de inkomensvervangende tegemoetkoming aan personen met een handicap (IVT), de inkomensgarantie voor ouderen (IGO) en het gewaarborgd inkomen voor bejaarden (GIB).

Op basis van de Generatiepactwet dienen de uitgaven geraamd te worden voor elk jaar van de tweejaarlijkse periode. Ingevolge de programmawet van 29 december 2014 werden de kinderbijslagen uit de berekening van de welvaartsenveloppe gehaald.

Teneinde een adequaat antwoord te kunnen bieden op de vraag die de wet voorlegt, hebben de dagelijkse besturen van de Nationale Arbeidsraad en de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven in september 2020 aan het Federaal Planbureau de opdracht gegeven om te starten met de raming van de financiële enveloppe voor welvaartsaanpassingen van de sociale uitkeringen, zoals voorzien door de wet van 23 december 2005. Het Federaal Planbureau heeft in november 2020, in samenspraak met de verschillende sociale zekerheidsinstellingen en -administraties, de onderstaande theoretische enveloppes berekend op basis van de wettelijke parameters (zie bijlage 3).

Tabel 1: Ramingen door het Federaal Planbureau van de (theoretische) enveloppe 2021-2022 voor de drie regelingen, uitgedrukt in miljoen euro (bedragen uitgedrukt aan spilindex 107,2)

Bruto-enveloppe in 2021 en 2022	2021	2022
Werknemersregeling (inclusief vakantiegeld in tak pensioenen)	316,4	633,6
Werknemersregeling (zonder vakantiegeld in tak pensioenen)	309,4	619,1
Zelfstandigenregeling	43,8	89
bijstandsregeling	42,9	87,9

1.2. Berekening van de meer- of minkosten

Aangezien de wet betreffende het Generatiepact stelt dat in de beschikbare welvaartsenveloppe rekening dient te worden gehouden met de eventuele meer- of minkosten van de maatregelen die genomen zijn in het kader van de vorige tweejaarlijkse enveloppe, heeft het Federaal Planbureau die min- of meerkosten eveneens berekend (zie bijlage 4). De cijfers voor de min- en meerkosten, rekening houdend met de beslissing van de regering om een enveloppe van 80 miljoen euro vooraf te nemen uit de welvaartsenveloppe 2019¹, alsook de meerkosten en marges in 2019-2020 van de maatregelen die genomen zijn in het kader van de enveloppe 2017-2018, worden hieronder weergegeven.

Tabel 2: Ramingen door het Federaal Planbureau van de meerkosten (-) en marges (+) als gevolg van de maatregelen welvaartsvastheid die de regering heeft genomen voor de periode 2019-2020

Marges (+) of meerkost (-) in 2021 en 2022	2019	2020	2021	2022
Werknemersregeling	5,8	1,2	-5	-8,4
Zelfstandigenregeling	0,4	31,4	7,3	7,1
bijstandsregeling	-0,2	0,0	-0,4	-0,7

¹ Beslissing ingevolge de thematische ministerraad van 26 juli 2017 inzake economische ontwikkeling en sociale cohesie.

1.3 Contextfactoren

In artikel 72, § 2 van de Generatiepactwet staat dat de Raden in hun advies rekening moeten houden met verschillende “contextfactoren”, namelijk de ontwikkeling van de werkgelegenheidsgraad, de noodzaak tot een duurzaam financieel evenwicht in de sociale zekerheid, en ook aandacht moeten besteden aan de economische groei, het fenomeen van de vergrijzing, de verhouding tussen het aantal uitkeringstrekkers en het aantal actieven, en de mogelijke werkloosheidsvallen. In die optiek heeft de gemengde commissie “Welvaartsvastheid” de Secretariaten van de Nationale Arbeidsraad en de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven de opdracht gegeven om een overzicht op te stellen van die factoren, dat is opgenomen in bijlage 5 (overzicht van de factoren bijgewerkt tot december 2020).

1.4. Beschikbare enveloppes

In haar voorstel van 13 april 2021 stelt de regering voor de volgende enveloppes te hanteren:

- Enveloppe werknemers: 311.399.999 voor 2021 en 625.200.001 voor 2022;
- Enveloppe zelfstandigen: 51,1 miljoen in 2021 en 96,1 miljoen voor 2022;
- Enveloppe bijstand: 42,5 miljoen voor 2021 en 87,2 miljoen voor 2022.

2. Voorstellen tot verdeling van de financiële enveloppe 2021-2022

2.1. Stelsel werknemers

2.1.1. Voorstel van de regering

Op 13 april 2021 hebben de Raden kennis genomen van een schrijven van de regering aan de voorzitter van de G10 met een voorstel voor de verdeling van de welvaartsenveloppe in de regeling voor de werknemers met betrekking tot de periode 2021-2022 (zie bijlage 1).

Dat regeringsvoorstel berust op twee basisprincipes:

- “Alle punten waarover de sociale gesprekspartners het eens zijn, worden opgenomen in het globale voorstel;
- Voor de andere punten wordt de verdeling van de enveloppe 2019-2020 overgenomen, met uitzondering van de pensioenminima, waarvoor overeenkomstig de wet 2% wordt toegekend, en van het pensioenplafond, dat ook met 2% wordt verhoogd in overeenstemming met het regeerakkoord.”

De regering verduidelijkt ook dat de impact van de verhoging van het bedrag van de uitkering tijdelijke werkloosheid niet ten laste van het FSO mag komen.

2.1.2. Standpunt van de Raden

De Raden nemen akte van het voorstel van de regering en stellen vast dat het voorstel voor de uitkeringen bij ziekte, invaliditeit, arbeidsongeval of beroepsziekte in het verlengde ligt van de besprekingen onder sociale partners in januari 2021. Daar waar voor de pensioenen, de werklozen en het thematisch verlof wordt voortgebouwd op de afspraken onder sociale partners voor 2019-2020, met uitzondering van het pensioenplafond en het minimumpensioen die elk verhoogd worden met 2% conform het akkoord binnen de regering.

Voor de concretisering van de maatregelen benadrukken de Raden het door hen vooropgestelde principe om de welvaartsvastheid van de uitkeringen te garanderen rekening houdend met het verzekerings- en solidariteitsprincipe, om de armoedekloof verder te dichten, alsook om oplossingen te bieden voor specifieke situaties van behartigenswaardige gevallen - in het bijzonder de situatie van eenoudergezinnen - zonder dat daarbij opnieuw werkloosheids- en inactiviteitsvallen worden gecreëerd.

De Raden wensen evenwel op unanieme wijze het regeringsvoorstel aan te passen op een aantal punten. Daarnaast zijn er ook een aantal aspecten waarop de Raden de aandacht wensen te vestigen. Specifiek voor de bijstandsregelingen hebben de Raden ook een voorstel gedaan.

Het definitieve voorstel van de Raden is opgenomen als bijlage 2. Gelet op de omstandigheden en de timing om een advies uit te brengen tegen 19 april 2021, wijzen de Raden er ten slotte op dat zij nog niet de tijd hebben gehad om al het cijfermateriaal te laten verifiëren door de betrokken parastatalen.

2.1.2.1. Aanpassingen aan het regeeringsvoorstel

a) De verhoging vervroegde minimumuitkering voor personen met gezinslast in de ZIV-regeling

In het regeerakkoord van 30 september 2020 voorziet de regering om alle rechthebbenden tijdens de eerste 6 maanden van primaire arbeidsongeschiktheid, ongeacht de familiale situatie of de hoedanigheid van regelmatige of onregelmatige werknemer een minimumdagbedrag toe te kennen gelijk aan het bedrag dat toegekend wordt aan een regelmatige alleenstaande werknemer.

Een progressieve inwerkingtreding is voorzien in 4 fases tot en met 2024. De twee eerste fases voorzien:

- een minimumuitkering vanaf de 5de maand van primaire arbeidsongeschiktheid met ingang van 1 januari 2021;
- een minimumuitkering vanaf de 4de maand van primaire arbeidsongeschiktheid met ingang van 1 januari 2022.

Teneinde de uitkeringen welvaartsvast te maken, en geen situatie van armoederisico te creëren, wordt de minimumuitkering voor regelmatige en onregelmatige werknemers met gezinslast, verhoogd tot het dagelijks minimumbedrag van werknemers met gezinslast.

De Raden wensen de ingangsdatum van deze maatregel voor de periode 2021 te wijzigen naar een ingangsdatum op 1 juli 2021 in plaats van 1 april 2021 zoals voorzien in het voorstel van de regering. Minstens tot 30 juni 2021 is deze maatregel immers zonder voorwerp gezien de op-trekking van de ziekte-uitkering tot minstens het niveau van de uitkering van de tijdelijke werkloosheid wegens overmacht-corona.

b) Verhoging inhaalpremie in de ZIV-regeling

Gezien het vrijgekomen budget door de aanpassing vermeld in punt a, vragen de Raden om de voorziene verhoging van de inhaalpremie voor personen met gezinslast van 80 EUR die in het voorstel verspreid wordt over twee jaar (2021 en 2022) reeds volledig in 2021 toe te kennen.

c) Verhoging uitkering voor alleenstaande ouders die hun loopbaan onderbreken of verminderen in het kader van thematisch verlof voor de zorg van een kind

Het regeringsvoorstel voorziet voor 1 januari 2022 een verhoging met 4,5% van de uitkering voor alleenstaande ouders die hun loopbaan onderbreken of verminderen in het kader van thematisch verlof voor de zorg van een kind. Een dergelijke verhoging was ook voorzien voor de welvaartvastheid van 2019-2020.

Gezien tijdens vorige oefeningen welvaartvastheid reeds maatregelen werden genomen voor de verhoging van de uitkering inzake thematisch verlof, verwijzen de Raden naar hun advies nr. 2.129 waar gesteld werd dat deze verhoging bedoeld is als een extra inhaalbeweging om de uitkering op te trekken tot boven de Europese armoedegrens. Ze achten een verhoging met 4,5% niet meer nodig voor 2021-2022 en stellen evenwel een alternatief voorstel voor.

Zo wensen zij voor de uitkeringen in het kader van thematisch verlof enerzijds een verhoging te voorzien van het brutobedrag van de uitkering voor alleenstaande ouders die hun loopbaan verminderen met 1/10 in het kader van ouderschapsverlof tot de helft van de uitkering ingeval een alleenstaande ouder zijn/haar loopbaan vermindert met 1/5 in het kader ouderschapsverlof.

Anderzijds wensen ze een verhoging met 2,4% te voorzien van de uitkering voor alleenstaande ouders die hun loopbaan verminderen of onderbreken in het kader van thematisch verlof voor de zorg van een kind.

Ze stellen ten slotte voor om ook een verhoging te voorzien van de uitkering met 2,4% voor alleenstaande ouders die hun loopbaan verminderen met 1/5 in het kader van tijdskrediet voor de zorg van een kind.

Deze maatregelen van het alternatieve voorstel dienen in te gaan op 1 juli 2021.

2.1.2.2. Aandachtspunten voor de werkloosheid

a) Vermindering tussenkomst FSO in de tijdelijke werkloosheid

Voorts wensen de Raden, in lijn met het regeringsvoorstel, te benadrukken dat het verhogen van de uitkeringen en de plafonds inzake tijdelijke werkloosheid niet ten laste mag komen van het FSO. Om dit te bewerkstelligen wordt de tussenkomst van het FSO in de tijdelijke werkloosheid dienovereenkomstig verminderd. De Raden vragen aan de betrokken administraties om dit concreet uit te werken en voor te leggen aan de respectieve beheerscomités.

b) Verhoging van de berekeningsplafonds in tak werkloosheid van de werknemersregeling

De Raden verduidelijken dat de verhoging van de berekeningplafonds in de tak werkloosheid, net zoals in vorige oefeningen, zowel geldt voor nieuwe intreders als voor de bestaande uitkeringsgerechtigden.

c) Door de forfaits in de laatste vergoedingsperiode, wordt de degressiviteit van de werkloosheidsuitkering in de voorgaande periodes afgevlakt. Vanuit de optiek hiermee geen nieuwe werkloosheidsvallen te creëren, stellen de Raden voor om het effect van die verhoging te neutraliseren door voor het berekenen van de degressiviteit uit te gaan van het voormalige niet-verhoogde forfait, behalve voor de minima van de samenwonenden.

2.2. Bijstand

De Raden herinneren eraan dat de regering, in het raam van het regeerakkoord van 30 september 2020, een aantal verhogingen aan de sociale bijstand vanaf 1 januari 2021, heeft afgekondigd. Zo heeft de regering aangekondigd dat zij het leefloon, de inkomensvervangingstoelage en de IGO-uitkering over vier jaar zou verhogen met 10.75% teneinde ze dichterbij de armoedegrens te brengen.

Om hun inspanningen voor het verhogen van die laagste uitkeringen voort te zetten, stellen de Raden voor de gehele socialebijstandsenveloppe toe te wijzen door alle socialebijstandsuitkeringen (IGO-GIB, IVT en het leefloon en het equivalent van leefloon) met 2% te verhogen op 1 juli 2021.

2.3 Neutralisering van de inkomensdrempels

De Raden zijn van oordeel dat er bij de uitvoering van onderhavig advies inzake welvaartsvastheid moet worden voor gezorgd dat de toegekende welvaartsvastheid niet afgeroomd en dus geneutraliseerd wordt bij de toekenning van de sociale voordelen, inclusief de sociale voordelen bij gefedereerde entiteiten. Ze dringen er dan ook op aan dat hiertoe de nodige beschikkingen worden genomen.

2.4 Stelsel van de zelfstandigen

De Raden stellen vast dat het regeringsvoorstel de verdeling van de welvaartsenveloppe voor de werknemers betreft en dat de regering geen voorstel tot verdeling van de welvaartsenveloppe voor zelfstandigen doet. Aangezien die beslissing niet enkel de Raden toekomt, wordt het stelsel van de zelfstandigen niet behandeld in dit advies. De Raden spreken zich er dan ook niet over uit.

De Raden vragen zo snel mogelijk duidelijkheid over het luik voor de zelfstandigen en vragen zo snel mogelijk geïnformeerd te worden over de lopende werkzaamheden bij het Algemeen Beheerscomité voor het Sociaal Statuut der Zelfstandigen, conform artikel 5 en 6 van de wet van 23 december 2005 betreffende het generatiepact. De Raden brengen hierbij de evidente parallellen tussen de stelsels in herinnering voor wat betreft de invulling en de uitvoering van de welvaartsaanpassingen.

* * *

De Raden dringen er bij de regering en het parlement op aan om alle maatregelen uit het regeringsvoorstel en dit eenparig advies correct uit te voeren, zoals de regering er zich op 13 april 2021 toe verbonden heeft. De Raden vragen bovendien dat al die maatregelen zo snel mogelijk in wetgeving en reglementering zou worden gegoten, opdat alle betrokken administraties en uitvoeringsinstellingen tegen de voorziene data van inwerkingtreding de nodige administratieve en praktische schikkingen zouden kunnen treffen, zoals bijvoorbeeld een aanpassing van de informaticatoepassingen.

BIJLAGEN

Bijlage 1: Regeringsvoorstel van 13 april 2021 ter attentie van de voorzitter van de Groep van 10

Bijlage 2: Aangepast voorstel van de Raden

Bijlage 3: Welvaartsenveloppes 2021-2022 in de regelingen van sociale zekerheid en bijstand

Bijlage 4: Berekening van de meerkosten of de marges in 2021-2022 van maatregelen in het kader van de welvaartsenveloppes 2019-2020

Bijlage 5: Contextfactoren

Bijlage 1

Regeringsvoorstel van 13 april 2021 ter attentie van de voorzitter van de Groep van 10

Bijlage 1: Regeringsvoorstel van 13 april 2021 ter attentie van de voorzitter van de Groep van 10

De regering legt de sociale partners in de NAR en de CRB het bijgevoegde voorstel van verdeling van de welvaartsenveloppe voor werknemers voor en vraagt hun advies tegen uiterlijk 19 april. In dat kader verzoekt de regering de sociale partners bij hun onderhandelingen rekening te houden met het regeerakkoord over de pensioenen.

Als tegen die datum geen advies wordt uitgebracht, wordt het verdelingsvoorstel van de regering uitgevoerd.

Als de sociale partners een unaniem advies uitbrengen tegen 19 april, verbindt de regering zich ertoe dat advies ten uitvoer te leggen.

De impact van de verhoging van het bedrag van de tijdelijke werkloosheidsuitkering mag niet ten laste komen van het FSO.

Bijlage: welvaartsenveloppe

Beschikbare enveloppen

De regering stelt voor de navolgende enveloppen te hanteren. De bedragen werden berekend door het secretariaat van de CRB en houden rekening met het vakantiegeld en met de marges en meerkosten:

- Enveloppe werknemers: 311.399.999 euro voor 2021 en 625.200.001 euro voor 2022
- Enveloppe zelfstandigen: 51,1 miljoen euro voor 2021 en 96,1 miljoen euro voor 2022
- Enveloppe bijstand: 42,5 miljoen euro voor 2021 en 87,2 miljoen euro voor 2022

Principes van het regeringsvoorstel over de werknemersenveloppe

- Alle punten waarover de sociale gesprekspartners het eens zijn, worden opgenomen in het globale voorstel.

- Voor de andere punten wordt de verdeling van de enveloppe 2019-2020 overgenomen, met uitzondering van de pensioenminima, waarvoor overeenkomstig de wet 2% wordt toegekend², en van het pensioenplafond, dat ook met 2% wordt verhoogd in overeenstemming met het regeerakkoord.

Voorstel verdeling werknemersenveloppe

Het navolgende voorstel wordt voorgelegd aan de sociale partners:

Beroepsrisico's	Datum inwerkingtreding
Arbeidsongevallen	
Minima en forfaits +2%	1-07-2021
Plafonds voor de nieuwe gevallen +1,1%	1-01-2022
Uitkeringen ingegaan in 2016 (exclusief minima) +2%	1-07-2021
Uitkeringen ingegaan in 2017 (exclusief minima) +2%	1-01-2022
Uitkeringen ingegaan voor 2016 +0,95%	1-07-2021
50% vermindering van het bestaande verschil in RSZ-bijdragen na pensioen (van 5,34% tot 4,45%)	1-07-2021
Beroepsziekten	
Minima en forfaits +2%	1-07-2021
Plafonds voor de nieuwe gevallen +1,1%	1-01-2022
Uitkeringen ingegaan in 2016 (exclusief minima) +2%	1-07-2021
Uitkeringen ingegaan in 2017 (exclusief minima) +2%	1-01-2022
Uitkeringen ingegaan voor 2016 +0,95%	1-07-2021
50% vermindering van het bestaande verschil in RSZ-bijdragen na pensioen (van 5,34% tot 4,45%)	1-07-2021
Pensioenen	
Datum inwerkingtreding	
Minimumpensioenen +2%	01-07-21
Minimumrecht per loopbaanjaar +2%	01-01-22 ³
Plafond minimumrecht per loopbaanjaar +2%	01-01-22 ²
Berekeningsplafond +2%	01-01-22 ²
Pensioenen ingegaan in 2016 +2% (exclusief minima)	01-07-21
Pensioenen ingegaan in 2017 + 2% (exclusief minima)	01-01-22
Pensioenen (exclusief minima) ingegaan voor 2006 (+1,2%)	01-07-21
Vakantiegeld +3,8%	01-05-21
Vakantiegeld +2,7%	01-05-22

² De enveloppe 2019-2020 voorzag immers in een correctie van de maatregel van de regering-Michel teneinde een onderscheid te maken tussen de minimumpensioenen voor een volledige loopbaan en die voor een onvolledige loopbaan. De sociale partners hadden dus 1% toegekend voor de minimumpensioenen voor een volledige loopbaan en 2,4112% voor die voor een onvolledige loopbaan. Dat onderscheid is hier uiteraard niet relevant en daarom wordt voorgesteld de parameters van de wet, nl. een verhoging met 2%, strikt over te nemen.

³ Teneinde een materiële fout recht te zetten, werden de datums van inwerkingtreding van deze maatregelen na contact met de betrokken beleidscellen aangepast.

ZIV-uitkeringen	Datum inwerkingtreding
Minima regelmatige werknemers	
Gezinshoofden +2,5%	01-07-21
Overige categorieën +2%	01-07-21
Minima onregelmatige werknemers +2%	01-07-21
Plafond nieuwe intreders +1,1%	01-01-22
Uitkeringen ingegaan in 2016 (exclusief minima) +2%	01-07-21
Uitkeringen ingegaan in 2017 (exclusief minima) + 2%	01-01-22
Uitkeringen ingegaan voor 2006 (exclusief minima) +0,95%	01-07-21
Inhaalpremie	
In 2021 verhoging gezinslast: +68 euro en zonder gezinslast: +30 euro	01-05-21
In 2022 verhoging gezinslast: +12 euro en zonder gezinslast: +10 euro	01-05-22
Hulp van derden +0,5%	01-07-21
Anticipatie verhoging minima voor de personen met gezinslast: - voor de regelmatige werknemers: verhoging op het niveau van de regelmatige werknemers met gezinslast na 6 maanden; - voor de onregelmatige werknemers: verhoging op het niveau van de onregelmatige werknemers met gezinslast na 6 maanden.	01-04-21
Mijnwerkers: invaliditeitspensioen +2,5%	01-07-21
Werkloosheid	Datum inwerkingtreding
Verhoging minima en forfaits	
Volledige werkloosheid	
- gezinshoofden en bevoorrecht samenwonenden +3,5%	01-07-21
- alleenstaanden +2,4112%	01-07-21
- samenwonenden, exclusief bevoorrecht samenwonenden +2%	01-07-21
- restcategorie (inclusief mantelzorgers) +2,4112%	01-07-21
Tijdelijke werkloosheid +3,5%	01-07-21
Werklozen met bedrijfstoeslag	
- gezinshoofden +3,5%	01-07-21
- alleenstaanden +2,4112%	01-07-21
- samenwonenden +2%	01-07-21
Jeugdvakantie (forfait) +2,4112%	01-07-21
Seniorvakantie (forfait) +2,4112%	01-07-21
Onthaalouders (forfait) +2,4112%	01-07-21
Inschakelingsuitkeringen	
- gezinshoofden en bevoorrecht samenwonenden +3,5%	01-07-21
- alleenstaanden +2,4112%	01-07-21
- samenwonenden +2%	01-07-21
Verhoging van de thematische verloven alleenstaande ouders die instaan voor de zorg van hun kind (+4,5%)	01-01-22
Verhogingen plafonds	
Volledige werkloosheid +1,1%	01-07-21
SWT +1%	01-07-21
Tijdelijke werkloosheid +1,1%	01-07-21
Jeugdvakantie en seniorvakantie +1,1%	01-07-21

Bijlage 2

Aangepast voorstel van de Raden

Bijlage 2: Aangepast voorstel van de Raden

Werknemersregeling

VOORLOPIGE CIJFERS, NOG TE VERIFIEREN DOOR DE PARASTATALEN			
Pensioenen	ingangsdatum	2021	2022
Minimumpensioen +2%	01-07-21	59.533.237	120.745.570
Minimumrecht per loopbaanjaar +2%	01-01-22		1.401.212
Plafond minimumjaarrecht +2%	01-01-22		417.842
Berekeningsplafond +2%	01-01-22		25.236
Pensioenen ingegaan in 2016 +2% (exclusief minima)	01-07-21	11.270.836	21.978.131
Pensioenen ingegaan in 2017 + 2% (exclusief minima)	01-01-22		23.401.875
Pensioenen (exclusief minima) ingegaan voor 2006 (+1,2%)	01-07-21	48.356.533	94.295.240
Vakantiegeld +3,8%	01-05-21	54.501.141	53.138.612
Vakantiegeld +2,7% (bovenop percentage dat werd toegekend in 2021)	01-05-22		40.881.130
TOTALE BESTEDING PENSIOENEN		173.661.747	356.284.847

ZIV	ingangsdatum	2021	2022
Minima regelmatige werknemers			
gezinshoofden +2,5%	01-07-21	15.152.906	31.473.048
overige categorieën +2%	01-07-21	23.163.696	48.145.168
Minima onregelmatige werknemers +2%	01-07-21	11.882.757	24.672.918
Plafond nieuwe intreders +1,1%	01-01-22		2.645.078
Uitkeringen ingegaan in 2016 +2% (exclusief minima)	01-07-21	2.231.004	4.216.194
Uitkeringen ingegaan in 2017 + 2% (exclusief minima)	01-01-22	-	4.912.812
Uitkeringen (exclusief minima) ingegaan voor 2006 +0,95%	01-07-21	1.466.365	2.627.582
Inhaalpremie			
in 2021 verhoging met gezinslast: +80 euro en zonder gezinslast: +30 euro	01-05-21	17.930.871	18.645.577
in 2022 verhoging zonder gezinslast: +10 euro	01-05-22		3.284.292
Hulp van derden +0,5%	01-07-21	359.897	748.928
Verhoging vervroegde minima voor personen met gezinslast			
- voor regelmatige werknemers: verhoging tot niveau minimum regelmatige werknemers met gezinslast na 6 maanden;	01-07-21	2.914.843	10.043.648
- voor onregelmatige werknemers: verhoging tot niveau minimum onregelmatige werknemers met gezinslast na 6 maanden.			
Mijnwerkers: invaliditeitspensioen +2,5%	01-07-21	7.924	14.598
TOTALE BESTEDING ZIV		75.110.263	151.429.841

Werkloosheid	ingangsdatum	2021	2022
VERHOGING MINIMA EN FORFAITS			
Volledig werkloosheid			
- gezinshoofden en bevoorrecht samenwonenden +3,5%	01-07-21	24.350.882	47.746.496
- alleenstaanden +2,4112%	01-07-21	9.958.011	19.525.376
- samenwonenden, exclusief bevoorrecht samenwonenden +2%	01-07-21	5.323.650	10.438.455
- mantelzorgers en pleegzorg +2,4112%	01-07-21	40.880	80.156
Tijdelijke werklozen +3,5%	01-07-21	1.121.348	1.545.344
Werklozen met bedrijfstoeslag (inclusief HT BP)			
- gezinshoofden +3,5%	01-07-21	54.014	101.188
- alleenstaanden +2,4112%	01-07-21	22.028	41.266
- samenwonenden +2%	01-07-21	7.389	13.842
Jeugdvakantie (forfait) +2,4112%	01-07-21	5.801	7.397
Seniorvakantie (forfait) +2,4112%	01-07-21	530	644
Onthaalouders (forfait) +2,4112%	01-07-21	67.462	93.139
Inschakelingsuitkering			
- gezinshoofden en bevoorrecht samenwonenden +3,5%	01-07-21	3.209.161	6.161.072
- alleenstaanden +2,4112%	01-07-21	1.223.582	2.348.737
- samenwonenden +2%	01-07-21	1.039.728	1.995.820
Thematische verloven (publiek en privé)			
1/10 ouderschapsverlof alleenstaande ouders: bedrag optrekken tot de helft van 1/5	01-07-21	3.852	7.204
uitkering alleenstaande ouders voor zorg kind +2,4%	01-07-21	124.634	232.987
Tijdskrediet			
1/5e TKR alleenstaande ouders voor zorg kind +2,4%	01-07-21	89.069	183.510
VERHOGING BEREKENINGPLAFONDS (nieuwe intreders en bestaande gevallen)			
volledige werkloosheid +1,1%	01-07-21	5.334.050	10.458.849
SWT +1%	01-07-21	2.712.803	5.082.040
Tijdelijke werkloosheid +1,1%	01-07-21	1.471.150	2.027.411
senior- en jeugdvakantie +1,1%	01-07-21	24.413	31.003
TOTALE BESTEDING WERKLOOSHEID		56.184.437	108.121.936

Professionele risico's	ingangsdatum	2021	2022
Arbeidsongevallen			
Minima en forfaits +2%	01-07-21	1.431.727	2.863.454
Plafonds voor nieuwe gevallen +1,1%	01-01-22		112.544
Uitkeringen ingegaan in 2016 (exclusief minima) +2%	01-07-21	95.743	191.485
Uitkeringen ingegaan in 2017 (exclusief minima) +2%	01-01-22		161.220
Uitkeringen ingegaan voor 2006 +0,95%	01-07-21	700.000	1.400.000
50% verminderen van nog bestaande kloof SZ-bijdrage na pensionering (van 5,34% tot 4,45%)	01-07-21	375.011	750.022
Beroepsziekten			
Minima en forfaits +2%	01-07-21	1.428.561	2.818.708
Plafonds voor nieuwe gevallen +1,1%	01-01-22		58.192
Uitkeringen ingegaan in 2016 (exclusief minima) +2%	01-07-21	11.333	21.759
Uitkeringen ingegaan in 2017 (exclusief minima) +2%	01-01-22		32.427
Uitkeringen ingegaan voor 2006 +0,95%	01-07-21	145.406	279.180
50% verminderen van nog bestaande kloof SZ-bijdrage na pensionering (van 5,34% tot 4,45%)	01-07-21	426.720	844.905
TOTALE BESTEDING PROFESSIONELE RISICO'S		4.614.500	9.533.898
		2021	2022
Totale besteding		309.570.947	625.370.522
TOTALE ENVELOPPE		311.399.999	625.200.001
OVERSCHOT ENVELOPPE		1.829.052 -	170.521

Bijstand

	ingangsdatum	2021	2022
Leefloon en equivalent leefloon +2%	01-07-21	15,5	32,6
IVT +2%	01-07-21	13,8	27,5
IGO en GIB +2%	01-07-21	13,6	27,3
TOTALE BESTEDING BIJSTAND		42,9	87,4
ENVELOPPE BIJSTAND		42,5	87,2
OVERSCHOT ENVELOPPE BIJSTAND		-0,4	-0,2

Noot : Kost in miljoen euro

Bijlage 3

Welvaartsenvelopes 2021-2022 in de regelingen van sociale zekerheid en bijstand

**Federaal
Planbureau**

Economische analyses en vooruitzichten

**Bureau
fédéral du Plan**

Analyses et prévisions économiques

REP-ENV21-12233

Welvaartsenveloppes 2021-2022 in de regelingen van sociale zekerheid en bijstand

Studie op vraag van de Gemengde Commissie Welvaartsvastheid

Enveloppes bien-être 2021-2022 dans les régimes de sécurité sociale et d'assistance sociale

Etude à la demande de la Commission mixte liaison au bien-être

Oktober - Octobre 2020

Greet De Vil, Nicole Fasquelle, Hendrik Nevejan, Guy Van Camp

Kunstlaan 47-49
1000 Brussel

Avenue des Arts 47-49
1000 Bruxelles

e-mail: contact@plan.be
<http://www.plan.be>

Federaal Planbureau

Het Federaal Planbureau (FPB) is een instelling van openbaar nut.

Het FPB voert beleidsrelevant onderzoek uit op economisch, sociaal-economisch vlak en op het vlak van leefmilieu. Hiertoe verzamelt en analyseert het FPB gegevens, onderzoekt het aanneembare toekomstscenario's, identificeert het alternatieven, beoordeelt het de gevolgen van beleidsbeslissingen en formuleert het voorstellen.

Het stelt zijn wetenschappelijke expertise onder meer ter beschikking van de regering, het Parlement, de sociale gesprekspartners, nationale en internationale instellingen. Het FPB zorgt voor een ruime verspreiding van zijn werkzaamheden. De resultaten van zijn onderzoek worden ter kennis gebracht van de gemeenschap en dragen zo bij tot het democratisch debat.

Het Federaal Planbureau is EMAS en Ecodynamische Onderneming (drie sterren) gecertificeerd voor zijn milieubeheer.

url: <http://www.plan.be>

e-mail: contact@plan.be

Overname wordt toegestaan, behalve voor handelsdoeleinden, mits bronvermelding.

Verantwoordelijke uitgever: Philippe Donnay

Le Bureau fédéral du Plan

Le Bureau fédéral du Plan (BFP) est un organisme d'intérêt public.

Le BFP réalise des études sur les questions de politique économique, socio-économique et environnementale. À cette fin, le BFP rassemble et analyse des données, explore les évolutions plausibles, identifie des alternatives, évalue les conséquences des politiques et formule des propositions.

Son expertise scientifique est mise à la disposition du gouvernement, du parlement, des interlocuteurs sociaux, ainsi que des institutions nationales et internationales. Le BFP assure à ses travaux une large diffusion. Les résultats de ses recherches sont portés à la connaissance de la collectivité et contribuent au débat démocratique.

Le Bureau fédéral du Plan est certifié EMAS et Entreprise Écodynamique (trois étoiles) pour sa gestion environnementale.

url : <http://www.plan.be>

e-mail : contact@plan.be

Reproduction autorisée, sauf à des fins commerciales, moyennant mention de la source.

Éditeur responsable : Philippe Donnay

Federaal Planbureau

Kunstlaan 47-49, 1000 Brussel
tel.: +32-2-5077311
fax: +32-2-5077373
e-mail: contact@plan.be
<http://www.plan.be>

Bureau fédéral du Plan

Avenue des Arts 47-49, 1000 Bruxelles
tél. : +32-2-5077311
fax : +32-2-5077373
e-mail : contact@plan.be
<http://www.plan.be>

Welvaartsenveloppes 2021-2022 in de regelingen van sociale zekerheid en bijstand

Studie op vraag van de Gemengde Commissie Welvaartsvastheid

Enveloppes bien-être 2021-2022 dans les régimes de sécurité sociale et d'assistance sociale

Etude à la demande de la Commission mixte liaison au bien-être

Oktober - Octobre 2020

Greet De Vil, Nicole Fasquelle, Hendrik Nevejan, Guy Van Camp

Inhoudstafel - Table des matières

Federaal Planbureau	2
Le Bureau fédéral du Plan	2
Inhoudstafel - Table des matières	2
1. Inleiding.....	1
2. Bruto welvaartsenveloppe 2021-2022	3
2.1. Bruto enveloppe 2021-2022 in de werknemersregeling	3
2.1.1. Globaal	3
2.1.1. Naar tak Pensioenen	3
2.1.2. Naar tak ZIV-uitkeringen	4
2.1.3. Naar tak werkloosheid	5
2.1.4. Naar tak arbeidsongevallen	6
2.1.5. Naar tak beroepsziekten	6
2.2. Bruto enveloppe 2021-2022 in de zelfstandigenregeling	7
2.2.1. Globaal	7
2.2.2. Naar tak pensioenen	7
2.2.3. Naar tak ZIV-uitkeringen	7
2.2.4. Naar tak RSVZ-Overbruggingsrecht	7
2.3. Bruto enveloppe 2021-2022 in de bijstandsregeling	8

1. Inleiding

De wet van 23 december 2005 met betrekking tot het Generatiepact¹ installeert een structureel mechanisme van welvaartsbinding van uitkeringen in de werknemers-, zelfstandigen- en bijstandsregeling². De wet voorziet een procedure in drie stappen. In een eerste fase wordt tweejaarlijks de grootte van de “beschikbare” welvaartsenveloppe per regeling berekend. In een tweede fase wordt door de gemengde commissie welvaartsvastheid een advies opgesteld met betrekking tot de invulling van de beschikbare enveloppen. Concreet gaat het om voorstellen van aanpassingen van uitkeringen, berekeningsplafonds of inkomensdrempels waarbij rekening gehouden wordt met ontwikkelingen inzake economische groei, werkgelegenheidsgraad, duurzaam financieel evenwicht in sociale zekerheid en bijstand, vergrijzing, inactiviteitsvallen, ... Vanaf de enveloppe 2011-2012 dient het advies ook rekening te houden met de eventuele meerkosten of marges (minderkosten) veroorzaakt door de beslissingen met betrekking tot de voorgaande tweejaarlijkse periode. Bovendien heeft de Programmawet van 29 december 2014 de kinderbijslagen uit de berekeningsbasis van de welvaartsenveloppe gehaald, zowel bij de werknemers- als bij de zelfstandigenregeling. In een derde fase beslist de regering over de concrete maatregelen. Indien zij hierbij afwijkt van het advies van de sociale partners, dient dat uitdrukkelijk gemotiveerd te worden.

Tijdens de vergadering van de Gemengde Commissie Welvaartsvastheid van 16/10/2020 werd aan het Federaal Planbureau een raming van de welvaartsenveloppe 2021-2022 per regeling en per tak gevraagd. Vervolgens werd op de vergadering van deze Commissie van 17/11/2020 het detail gevraagd van deze cijfers naar parameter. Dit rapport stelt de door het FPB geraamde bruto enveloppe 2021-2022 voor in de werknemers-, zelfstandigen- en bijstandsregeling. Deze welvaartsenveloppes³ zijn gebaseerd op de parameters zoals voorzien in het Generatiepact, zonder rekening te houden met eventuele meerkosten of marges veroorzaakt door maatregelen in het kader van de voorgaande tweejaarlijkse enveloppe. Die meerkosten of marges worden in een afzonderlijk rapport door het FPB opgesteld op vraag van de Gemengde Commissie Welvaartsvastheid⁴.

De wet voorziet dat de enveloppe in de werknemers- en in de zelfstandigenregeling minimaal⁵ moet overeenstemmen met de geraamde uitgaven van:

- een jaarlijkse welvaartsaanpassing van 1% voor minima en forfaitaire uitkeringen;
- een jaarlijkse verhoging met 1,25% van de grenzen die in aanmerking worden genomen voor de berekening van de inkomensvervangende uitkeringen en, in de pensioenregeling van werknemers, van het minimumrecht per loopbaanjaar;

¹ Artikel 5 en 6, artikel 72 en 73.

² Hoofdstuk IV van de programmawet van 27 december 2006 voegt artikel 73bis en 73ter toe aan de wet op het Generatiepact waardoor ook de bijstandsregelingen opgenomen worden.

³ De term “bruto” wijst op het feit dat er geen rekening is gehouden met eventuele meerkosten of marges die kunnen ontstaan door beslissingen in het kader van de voorgaande tweejaarlijkse enveloppe.

⁴ Federaal Planbureau, “Berekening van de meerkosten of de marges in 2021-2022 van maatregelen in het kader van de welvaartsenveloppes 2019-2020”, september 2020.

⁵ Merk op dat de regering kan afwijken van het gezamenlijk advies van de CRB en de NAR betreffende de verdeling en de omvang van de financiële middelen bepaald overeenkomstig de wet op het generatiepact, mits uitdrukkelijke motivatie.

- een jaarlijkse welvaartsaanpassing met 0,5% voor alle inkomensvervangende sociale uitkeringen, met uitzondering van de forfaitaire uitkeringen.

Voor de bijstand dient de enveloppe minimaal overeen te stemmen met de som van de geraamde uitgaven van een jaarlijkse welvaartsaanpassing van 1% van het leefloon, het equivalent leefloon, de inkomensvervangende tegemoetkoming aan personen met een handicap (IVT), de inkomensgarantie voor ouderen (IGO) en het gewaarborgd inkomen voor bejaarden (GIB).

De bruto enveloppes voor de tweejaarlijkse periode 2021-2022 worden geraamd op basis van de Economische Begroting van het Federaal Planbureau van september 2020, vervolledigd voor het jaar 2022 met een actualisering van de middellangetermijnperspectieven⁶. Deze vooruitzichten zijn gebaseerd op een scenario waarin de COVID-19 crisis in 2020 is opgenomen en op veronderstellingen over de macro-economische en socio-economische gevolgen ervan. Het moet benadrukt worden dat er grote onzekerheden bestaan omtrent deze gevolgen, in het bijzonder wat deze studie aangaat over het aantal werklozen en gerechtigden op het leefloon, die het bedrag van de enveloppe beïnvloeden.

Het Federaal Planbureau wenst de verschillende administraties (DG Personen met een Handicap, Federale Pensioendienst, Fedris, POD Maatschappelijke Integratie, Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening, Rijksdienst voor Ziekte-en invaliditeit, Rijksinstituut voor de Sociale Verzekering der Zelfstandigen) te danken voor hun constructieve medewerking die de opmaak van de welvaartsenveloppes mogelijke maakte.

Hierna worden de verschillende enveloppes per regeling voorgesteld en onderverdeeld naar tak binnen elke regeling (bedragen in miljoen euro aan de index 107,2 (basis 2013=100); dit is de spilindex van toepassing op de sociale uitkeringen vanaf maart 2020)⁷.

⁶ Federaal Planbureau, Economische vooruitzichten 2020-2025 – Actualisering van september 2020, oktober 2020

⁷ Pro memorie, de gemiddelde index van de sociale uitkeringen bedraagt volgens de in september 2020 geactualiseerde Economische Vooruitzichten 107,91 in 2021 en 109,34 in 2022 (basisjaar 2013 = 100).

2. Bruto welvaartsenveloppe 2021-2022

2.1. Bruto enveloppe 2021-2022 in de werknemersregeling

2.1.1. Globaal

Tabel 1 Raming van de bruto enveloppe 2021-2022 in de werknemersregeling
In miljoen euro, aan index 107,2 (basis 2013=100)

	2021	2022
Pensioenen		
- zonder vakantiegeld in tak pensioenen	169.9	346.7
- met vakantiegeld in tak pensioenen	176.9	361.2
ZIV-uitkeringen	76.5	153.3
- waarvan deel primaire arbeidsongeschiktheid	12.6	21.7
- waarvan deel moederschapsrust	3.8	5.7
- waarvan deel invaliditeit	60.1	125.9
Werkloosheid	58.2	109.4
Beroepsziekten	2.0	4.1
Arbeidsongevallen	2.8	5.6
Totale bruto enveloppe 2021-2022 - zonder vakantiegeld in tak pensioenen	309.4	619.1
Totale bruto enveloppe 2021-2022 - met vakantiegeld in tak pensioenen	316.4	633.6

In bovenstaande tabel worden er twee versies van de enveloppe in de werknemersregeling voorgesteld. Enerzijds een bruto enveloppe die rekening houdt met een verhoging van het vakantiegeld voor gepensioneerden conform de verhoging van de niet-minima, namelijk met 0,5%. Anderzijds een enveloppe die geen rekening houdt met de uitgaven voor het vakantiegeld.

2.1.1. Naar tak Pensioenen

Tabel 2 Pensioenen
In miljoen euro, aan index 107,2 (basis 2013=100)

	2021	2022	2021	2022
	MET VAKANTIEGELD IN TAK PENSIOENEN*		ZONDER VAKANTIEGELD IN TAK PENSIOENEN	
Minima en forfaitaire bedragen 1% op 1.1.2021 en 1.1.2022	59.4	121.0	59.4	121.0
Minimumrecht per loopbaanjaar 1,25% op 1.1.2021 en 1.1.2022	0.9	3.5	0.9	3.5
Plafond 1,25% op 1.1.2021 en 1.1.2022	0.0	0.1	0.0	0.1
Welvaartsaanpassing voor overige uitkeringen 0,5% op 1.1.2021 en 1.1.2022	116.6	236.5	109.7	222.1
Totale bruto enveloppe 2021-2022	176.9	361.2	169.9	346.7

* De uitgaven voor vakantiegeld worden verhoogd zoals de verhoging van de niet-minima, namelijk met 0,5%

Bovenstaande tabel geeft de opsplitsing naar parameter van de bruto enveloppe 2021-2022 in de tak pensioenen. Opnieuw worden er twee versies van de enveloppe voorgesteld: enerzijds met vakantiegeld en anderzijds zonder vakantiegeld. Het vakantiegeld wordt verhoogd met 0,5% conform

de “welvaartsaanpassing voor overige uitkeringen” en is in deze lijn van bovenstaande tabel terug te vinden.

2.1.2. Naar tak ZIV-uitkeringen

Tabel 3 TOTAAL ZIV-UITKERINGEN
In miljoen euro, aan index 107,2 (basis 2013=100)

	2021	2022
Minima en forfaitaire bedragen 1% op 1.1.2021 en 1.1.2022	50,4	105,1
Plafond 1,25% op 1.1.2021 en 1.1.2022	2,8	8,0
Welvaartsaanpassing voor overige uitkeringen 0,5% op 1.1.2021 en 1.1.2022	23,2	40,1
Totale bruto enveloppe 2021-2022	76,5	153,3

Onderstaande tabellen splitst de enveloppe voor ZIV-uitkeringen op tussen primaire arbeidsongeschiktheid, moederschapsrust en invaliditeit.

Tabel 4 ZIV-uitkeringen: deel primaire ongeschiktheid
In miljoen euro, aan index 107,2 (basis 2013=100)

	2021	2022
Minima en forfaitaire bedragen 1% op 1.1.2021 en 1.1.2022	1,6	3,4
Plafond 1,25% op 1.1.2021 en 1.1.2022	1,8	5,0
Welvaartsaanpassing voor overige uitkeringen 0,5% op 1.1.2021 en 1.1.2022	9,1	13,3
Totale bruto enveloppe 2021-2022	12,6	21,7

Tabel 5 ZIV-uitkeringen: deel moederschapsrust
In miljoen euro, aan index 107,2 (basis 2013=100)

	2021	2022
Minima en forfaitaire bedragen 1% op 1.1.2021 en 1.1.2022	-	-
Plafond 1,25% op 1.1.2021 en 1.1.2022	0,6	1,4
Welvaartsaanpassing voor overige uitkeringen 0,5% op 1.1.2021 en 1.1.2022	3,2	4,2
Totale bruto enveloppe 2021-2022	3,8	5,7

Tabel 6 ZIV-uitkeringen: deel invaliditeit
In miljoen euro, aan index 107,2 (basis 2013=100)

	2021	2022
Minima en forfaitaire bedragen 1% op 1.1.2021 en 1.1.2022	48,7	101,8
Plafond 1,25% op 1.1.2021 en 1.1.2022	0,4	1,5
Welvaartsaanpassing voor overige uitkeringen 0,5% op 1.1.2021 en 1.1.2022	10,9	22,6
Totale bruto enveloppe 2021-2022	60,1	125,9

2.1.3. Naar tak werkloosheid

Tabel 7 Werkloosheid
In miljoen euro, aan index 107,2 (basis 2013=100)

	2021	2022
Minima en forfaitaire bedragen 1% op 1.1.2021 en 1.1.2022	37,3	73,4
Plafond 1,25% op 1.1.2021 en 1.1.2022	5,3	10,7
Welvaartsaanpassing voor overige uitkeringen 0,5% op 1.1.2021 en 1.1.2022	15,6	25,3
Totale bruto enveloppe 2021-2022	58,2	109,4

2.1.4. Naar tak arbeidsongevallen

Tabel 8 Arbeidsongevallen
In miljoen euro, aan index 107,2 (basis 2013=100)

	2021	2022
Minima en forfaitaire bedragen 1% op 1.1.2021 en 1.1.2022	1.4	2.7
Plafond 1,25% op 1.1.2021 en 1.1.2022	0.1	0.4
Welvaartsaanpassing voor overige uitkeringen 0,5% op 1.1.2021 en 1.1.2022	1.3	2.6
Totale bruto enveloppe 2021-2022	2.8	5.6

Sinds 2012 zijn de welvaartsaanpassingen voor de vergoedingen ten laste van Fedris, ook deze voor de uitkeringen die betaald worden door de verzekeringsmaatschappijen. Daarom wordt voortaan geen opdeling meer gemaakt tussen Fedris en de verzekeringsmaatschappijen. De verhoging van het plafond daarentegen is wel ten laste van de verzekeraars. Aangezien zij bij de toekenning van een verhoging van het plafond reserves dienen aan te leggen, dient de berekening voor de verzekeraars gemaakt te worden in kapitalisatie, terwijl de enveloppe berekend wordt in repartitie. De methode voor deze omzetting naar repartitie werd een aantal jaren geleden vastgelegd in samenspraak met de verzekeraars.

2.1.5. Naar tak beroepsziekten

Tabel 9 Beroepsziekten
In miljoen euro, aan index 107,2 (basis 2013=100)

	2021	2022
Minima en forfaitaire bedragen 1% op 1.1.2021 en 1.1.2022	1.6	3.1
Plafond 1,25% op 1.1.2021 en 1.1.2022	0.1	0.2
Welvaartsaanpassing voor overige uitkeringen 0,5% op 1.1.2021 en 1.1.2022	0.4	0.7
Totale bruto enveloppe 2021-2022	2.0	4.1

2.2. Bruto enveloppe 2021-2022 in de zelfstandigenregeling

2.2.1. Globaal

Tabel 10 Raming van de bruto enveloppe 2021-2022 in de zelfstandigenregeling
In miljoen euro, aan index 107,2 (basis 2013=100)

	2021	2022
Pensioenen	37,5	76,1
ZIV-uitkeringen	6,2	12,8
Overbruggingsrecht	0,1	0,1
Totale bruto enveloppe 2021-2022	43,8	89,0

2.2.2. Naar tak pensioenen

Tabel 11 Pensioenen
In miljoen euro, aan index 107,2 (basis 2013=100)

	2021	2022
Minima en forfaitaire bedragen 1% op 1.1.2021 en 1.1.2022	34,3	69,6
Plafond 1,25% op 1.1.2021 en 1.1.2022	0,0	0,0
Welvaartsaanpassing voor overige uitkeringen 0,5% op 1.1.2021 en 1.1.2022	3,2	5,4
Totale bruto enveloppe 2021-2022	37,5	76,1

2.2.3. Naar tak ZIV-uitkeringen

Tabel 12 ZIV-uitkeringen
In miljoen euro, aan index 107,2 (basis 2013=100)

	2021	2022
Minima en forfaitaire bedragen 1% op 1.1.2021 en 1.1.2022		
Primaire arbeidsongeschiktheid	1,3	2,7
Invaliditeit	4,4	9,1
Moederschapsrust	0,5	0,9
Totale bruto enveloppe 2021-2022	6,2	12,8

2.2.4. Naar tak RSVZ-Overbruggingsrecht

Tabel 13 RSVZ-Overbruggingsrecht
In miljoen euro, aan index 107,2 (basis 2013=100)

	2021	2022
Minima en forfaitaire bedragen 1% op 1.1.2021 en 1.1.2022	0,1	0,1
Totale bruto enveloppe 2021-2022	0,1	0,1

2.3. Bruto enveloppe 2021-2022 in de bijstandsregeling

Tabel 14 Raming van de bruto enveloppe 2021-2022 in de bijstandsregeling
In miljoen euro, aan index 107,2 (basis 2013=100)

	2021	2022
Leefloon en equivalent leefloon*	15.5	32.8
Inkomensvervangende tegemoetkoming aan personen met een handicap (IVT)	13.8	27.7
Inkomensgarantie voor ouderen (IGO) en Gewaarborgd inkomen voor bejaarden (GIB)	13.6	27.5
Totale bruto enveloppe 2021-2022	42.9	87.9

*Het leefloon is in de enveloppeberekening opgenomen voor het gedeelte van de toelage van de federale overheid aan de OCMW's.

De bijstandsuitkering vormt vaak een aanvulling op andere inkomens (uit arbeid, sociale uitkeringen, inkomen van de partner,...). Bij het bepalen van de hoogte van de bijstandsuitkering wordt rekening gehouden met (een gedeelte van) die inkomens. Bij de raming van de welvaartsenveloppe speelt de evolutie van deze bestaansmiddelen dan ook een belangrijke rol. Maar aangezien deze evolutie onzeker is, dienen hierover hypothesen gesteld te worden. De raming van de bruto enveloppe 2021-2022 zoals voorgesteld in tabel 14, veronderstelt geen groei van de bestaansmiddelen in 2021-2022 en kent dus aan alle bijstandsgerechtigden de waarde in euro toe van de verhoging van het baremabedrag met 1%⁸.

⁸ Zoals toegelicht in WP4-11 van het FPB ("Welvaartsbinding van sociale en bijstandsuitkeringen", Federaal Planbureau, WP4-11, maart 2011), kunnen andere hypothesen over bijvoorbeeld de evolutie van de bestaansmiddelen leiden tot divergerende welvaartsenveloppen. Het is echter essentieel dat dezelfde hypothesen worden gebruikt zowel voor de berekening van de beschikbare enveloppe als voor de raming van de financiële weerslag van de maatregelen effectief genomen in het kader van de enveloppe. Indien aan deze voorwaarde voldaan is, dan zullen verschillen in de raming van de beschikbare enveloppe en in de raming van de kosten van de maatregelen genomen in het kader van de enveloppe van dezelfde grootteorde zijn (ex ante), en dit ongeacht de evolutie van de bestaansmiddelen (behalve wanneer de toekenning van de enveloppe gericht zou zijn op een categorie waarvan de evolutie van de bestaansmiddelen sterk zou afwijken van die van de andere categorieën). Indien het totale bedrag van de enveloppe herverdeeld kan worden over de verschillende bijstandsregelingen, is het ook aangewezen dat dezelfde methode gebruikt wordt voor de verschillende regelingen.

Bijlage 4

Berekening van de meerkosten of de marges in 2021-2022 van maatregelen in het kader van de welvaartsenvelopes 2019-2020

**Federaal
Planbureau**

Economische analyses en vooruitzichten

**Bureau
fédéral du Plan**

Analyses et prévisions économiques

REP-ENVBIENETRE_12222

Berekening van de meerkosten of de marges in 2021-2022 van maatregelen in het kader van de welvaartsenveloppes 2019-2020

Studie op vraag van de Gemengde Commissie Welvaartsvastheid

Calcul du surcoût ou de la marge en 2021-2022 des mesures prises dans le cadre des enveloppes bien-être 2019-2020

Etude à la demande de la Commission mixte liaison au bien-être

September - Septembre 2020

Greet De Vil, Nicole Fasquelle, Hendrik Nevejan, Guy Van Camp

Kunstlaan 47-49
1000 Brussel

Avenue des Arts 47-49
1000 Bruxelles

e-mail: contact@plan.be
<http://www.plan.be>

Federaal Planbureau

Het Federaal Planbureau (FPB) is een instelling van openbaar nut.

Het FPB voert beleidsrelevant onderzoek uit op economisch, sociaal-economisch vlak en op het vlak van leefmilieu. Hiertoe verzamelt en analyseert het FPB gegevens, onderzoekt het aanneembare toekomstscenario's, identificeert het alternatieven, beoordeelt het de gevolgen van beleidsbeslissingen en formuleert het voorstellen.

Het stelt zijn wetenschappelijke expertise onder meer ter beschikking van de regering, het Parlement, de sociale gesprekspartners, nationale en internationale instellingen. Het FPB zorgt voor een ruime verspreiding van zijn werkzaamheden. De resultaten van zijn onderzoek worden ter kennis gebracht van de gemeenschap en dragen zo bij tot het democratisch debat.

Het Federaal Planbureau is EMAS en Ecodynamische Onderneming (drie sterren) gecertificeerd voor zijn milieubeheer.

url: <http://www.plan.be>

e-mail: contact@plan.be

Overname wordt toegestaan, behalve voor handelsdoeleinden, mits bronvermelding.

Verantwoordelijke uitgever: Philippe Donnay

Le Bureau fédéral du Plan

Le Bureau fédéral du Plan (BFP) est un organisme d'intérêt public.

Le BFP réalise des études sur les questions de politique économique, socio-économique et environnementale. À cette fin, le BFP rassemble et analyse des données, explore les évolutions plausibles, identifie des alternatives, évalue les conséquences des politiques et formule des propositions.

Son expertise scientifique est mise à la disposition du gouvernement, du parlement, des interlocuteurs sociaux, ainsi que des institutions nationales et internationales. Le BFP assure à ses travaux une large diffusion. Les résultats de ses recherches sont portés à la connaissance de la collectivité et contribuent au débat démocratique.

Le Bureau fédéral du Plan est certifié EMAS et Entreprise Écodynamique (trois étoiles) pour sa gestion environnementale.

url : <http://www.plan.be>

e-mail : contact@plan.be

Reproduction autorisée, sauf à des fins commerciales, moyennant mention de la source.

Éditeur responsable : Philippe Donnay

Federaal Planbureau

Kunstlaan 47-49, 1000 Brussel
tel.: +32-2-5077311
fax: +32-2-5077373
e-mail: contact@plan.be
<http://www.plan.be>

Bureau fédéral du Plan

Avenue des Arts 47-49, 1000 Bruxelles
tél. : +32-2-5077311
fax : +32-2-5077373
e-mail : contact@plan.be
<http://www.plan.be>

Berekening van de meerkosten of de marges in 2021-2022 van maatregelen in het kader van de welvaartsenveloppes 2019-2020

Studie op vraag van de Gemengde Commissie Welvaartsvastheid

Calcul du surcoût ou de la marge en 2021-2022 des mesures prises dans le cadre des enveloppes bien-être 2019-2020

Etude à la demande de la Commission mixte liaison au bien-être

September - Septembre 2020

Greet De Vil, Nicole Fasquelle, Hendrik Nevejan, Guy Van Camp

Inhoudstafel - Table des matières

Federaal Planbureau	2
Le Bureau fédéral du Plan	2
Inhoudstafel - Table des matières	2
1. Inleiding.....	1
2. Meerkosten of marges in 2021-2022 van maatregelen in het kader van de welvaartsenvelopes 2019-2020.....	4
2.1. In de werknemersregeling	4
2.1.1. Globaal	4
2.1.2. Naar tak pensioenen	5
2.1.3. Naar tak ZIV-uitkeringen	6
2.1.4. Naar tak werkloosheid	9
2.1.5. Naar tak arbeidsongevallen	10
2.1.6. Naar tak beroepsziekten	11
2.2. In de zelfstandigenregeling	12
2.2.1. Globaal	12
2.2.3. Naar tak pensioenen	13
2.2.4. Naar tak ZIV-uitkeringen	13
2.2.5. Naar tak RSVZ-Overbruggingsrecht	14
2.3. In de bijstandsregeling	15

1. Inleiding

De wet van 23 december 2005 met betrekking tot het Generatiepact¹ installeert een structureel mechanisme van welvaartsbinding van uitkeringen in de werknemers-, zelfstandigen- en bijstandsregeling². De wet voorziet een procedure in drie stappen. In een eerste fase wordt tweejaarlijks de grootte van de bruto welvaartsenveloppe per regeling³ berekend⁴. In een tweede fase wordt door de gemengde commissie welvaartsvastheid van de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven en de Nationale Arbeidsraad een advies opgesteld met betrekking tot de invulling van de beschikbare enveloppen. Concreet gaat het om voorstellen van aanpassingen van uitkeringen, berekeningsplafonds of inkomensdrempels waarbij rekening gehouden wordt met ontwikkelingen inzake economische groei, werkgelegenheidsgraad, duurzaam financieel evenwicht in sociale zekerheid en bijstand, vergrijzing, inactiviteitsvallen, ... Vanaf de enveloppe 2011-2012 dient het advies ook rekening te houden met de eventuele meerkosten of marges (minderkosten) veroorzaakt door de beslissingen met betrekking tot de voorgaande tweejaarlijkse periode. In een derde fase beslist de regering over de concrete maatregelen. Indien zij hierbij afwijkt van het advies van de sociale partners, dient dat uitdrukkelijk gemotiveerd te worden.

Dit rapport stelt de marges of meerkosten in 2021-2022 van de genomen maatregelen in 2019-2020 in het kader van de welvaartsenveloppes 2019-2020 voor, berekend door het Federaal Planbureau op vraag van de gemengde commissie welvaartsvastheid (CRB/NAR). Het FPB wenst de verschillende administraties (DG Personen met een Handicap, Federale Pensioendienst, Fedris, POD Maatschappelijke Integratie, Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening, Rijksdienst voor Ziekte-en invaliditeit, Rijksinstituut voor de Sociale Verzekering der Zelfstandigen) uitdrukkelijk te danken voor hun constructieve medewerking die de opmaak van deze berekeningen mogelijke maakte.

De bruto enveloppe voor welvaartsaanpassingen, berekend volgens de parameters van het generatiepact, heeft uiteraard een bepaalde meerjaarlijkse dynamiek, gegeven het relatieve gewicht van de verschillende parameters (1,25%; 1%; 0,5%) die de enveloppe bepaalt. Binnen elke regeling (werknemers, zelfstandigen of bijstand) kan de toewijzing van de tweejaarlijkse enveloppe door de regering op voorstel van de sociale partners vrij gebeuren over takken (pensioenen, ZIV, werkloosheid. ...), types uitkeringen en categorieën van gerechtigden heen. Ook deze maatregelen brengen gerelateerde uitgaven met een eigen dynamiek over verschillende jaren met zich mee. In grote lijnen⁵ onderscheiden we enerzijds herwaarderingsmaatregelen waarvan de gerelateerde uitgaven een op termijn uitdovend karakter hebben en anderzijds herwaarderingsmaatregelen waarvan de uitgaven een permanent karakter hebben. Zo leidt de herwaardering van een niet-forfaitaire uitkering (bijvoorbeeld, een welvaartsaanpassing op 1 september 2019 van de pensioenen die 5 jaar geleden

¹ Artikel 5 en 6, artikel 72 en 73.

² Hoofdstuk IV van de programmawet van 27 december 2006 voegt artikel 73bis en 73ter toe aan de wet op het Generatiepact waardoor ook de bijstandsregelingen opgenomen worden.

³ De Programmawet van 29 december 2014 heeft de kinderbijslagen uit de berekeningsbasis van de welvaartsenveloppe gehaald, zowel bij de werknemers- als bij de zelfstandigenregeling.

⁴ De raming van het Federaal Planbureau van de enveloppe voor de periode 2021-2022 is beschikbaar in het rapport van het Federaal Planbureau "Welvaartsenveloppes 2021-2022 in de regelingen van sociale zekerheid en bijstand", oktober 2020.

⁵ Voor een uitgebreide analyse, zie "Avis relatif à l'enveloppe budgétaire 2009-2010 réservée aux adaptations au bien-être", Studiecommissie voor de Vergrijzing, Hoge Raad van Financiën, juli 2008.

ingegaan zijn met 2%) tot tijdelijke kosten. De kosten dalen immers naarmate de generatie waarop de maatregel van toepassing is, uitsterft. Omgekeerd zal een herwaardering van een berekeningsparameter (zoals een plafond of een vervangingsratio) of van een forfaitaire of minimumuitkering permanente kosten veroorzaken in de mate dat de maatregel niet enkel betrekking heeft op huidige generatie(s) maar ook op toekomstige generaties gerechtigden. Verder kan het toewijzen van de enveloppe ten voordele van een bepaalde tak of een categorie gerechtigden waarvan het aantal gerechtigden een stijgende trend vertoont in vergelijking met andere takken of categorieën eveneens leiden tot hogere kosten in de daaropvolgende jaren.

Gegeven bovenvermelde verschillende uitgavenprofielen kunnen de meerjaarlijkse kosten van de beschikbare enveloppe (als totaal van de uitgaven per regeling op basis van de parameters 1,25; 1 en 0,5) verschillen van de meerjaarlijkse kosten van de genomen maatregelen in het kader van die enveloppe. Eenzelfde enveloppe, die op verschillende manieren tussen verschillende herwaarderingen wordt verdeeld, kan dus op langere termijn tot sterk uiteenlopende uitgavenprofielen leiden. Met andere woorden, de maatregelen genomen in het kader van de toewijzing van de enveloppe 2019-2020 kunnen in 2021-2022 tot kosten leiden die verschillen van de kosten die gegenereerd zouden zijn bij toepassing van de herwaarderingen volgens de berekeningsregels van de bruto enveloppe 2019-2020. Het verschil in 2021-2022 van enerzijds de kosten van de bruto enveloppe 2019-2020 en anderzijds de kosten van de genomen maatregelen in het kader van de enveloppe 2019-2020, geeft de meerkosten (-) of marge (+) van de beslissingen met betrekking tot de enveloppe 2019-2020 in 2021-2022.

Merk op dat de impact van de COVID-19 crisis zowel wordt doorgerekend op de ramingen van de bruto enveloppe als op de raming van de maatregelen. Beiden houden dus rekening met de gevolgen van deze crisis op het aantal gerechtigden (dit is in het bijzonder van belang voor de onderdelen werkloosheid en leefloon) zodat de gevolgen van de gezondheids crisis binnen een tak geneutraliseerd worden bij de berekening van meerkosten en marges.

Bij de berekening van de globale meerkosten of marges per regeling (Tabel 1, Tabel 10 en Tabel 14) werd ook een lijn opgenomen met de aangepaste bruto enveloppe. Deze aangepaste bruto enveloppe houdt rekening met de beslissing van de regering om een voorafname te doen op de enveloppe 2019 van 80 miljoen⁶ (enkel impact in 2019), alsook met de meerkosten of marges in 2019-2020 van de maatregelen in het kader van de enveloppe 2017-2018.⁷ Deze reductie van de bruto enveloppe werd voor dit rapport overgenomen uit het advies van de sociale partners van 23 april 2019 (tabel 1.3.2) en omgezet in de prijsindices die in dit rapport worden gehanteerd. In de tabellen met de opsplitsing van de meerkosten of marges per tak binnen een regeling werd geen rekening gehouden met deze reductie.

⁶ Tijdens de thematische ministerraad van 26 juli 2017 over de economische ontwikkeling en sociale cohesie werd beslist om in het kader van armoedebestrijding 80 miljoen euro te besteden aan de strijd tegen armoede. Ter concretisering hiervan werd bij de begrotingsopmaak 2018 een enveloppe van 80 miljoen euro voorafgenomen uit de welvaartsenveloppe 2019 om bepaalde uitkeringen sneller te laten stijgen. De totale welvaartsenveloppe diende daarom gecorrigeerd te worden voor deze voorafname (begrotingsnotificatie van 26 juli 2018). In het advies Welvaartsvastheid 2019-2020 werden twee opties uitgewerkt: een optie waarin zowel in 2019 als in 2020 de enveloppe werd verminderd met de voorafname van 80 miljoen en een optie waarin de voorafname enkel werd geïmputeerd op de enveloppe van 2019. Na contact met de regering op 27 maart heeft de Groep van 10 de tweede optie weerhouden.

⁷ Advies "Welvaartsvastheid 2019-2020" van de Nationale Arbeidsraad en de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven, 23 april 2019

Hierna wordt per regeling en per tak de meerkosten of marges voorgesteld. Alle bedragen zijn uitgedrukt in lopende prijzen tot 2020 en vanaf 2021 in constante prijzen (index 107,2 basis 2013 = 100, dit is de spilindex van toepassing op de sociale uitkeringen vanaf maart 2020) en in miljoen euro.

2. Meerkosten of marges in 2021-2022 van maatregelen in het kader van de welvaartsenveloppes 2019-2020.

2.1. In de werknemersregeling

2.1.1. Globaal

Tabel 1 Raming van de meerkosten of marges veroorzaakt door de maatregelen voor welvaartsvastheid genomen door de regering op advies van de sociale partners voor de periode 2019-2020 - WERKNEMERSREGELING
In miljoen euro

	2019	2020	2021	2022
In lopende prijzen tot 2020 en vanaf 2021 in constante prijzen (index 107,2; basis 2013 = 100)	105.10	106.85	107.20	107.20
A. Regeringsmaatregelen die kaderen in de toewijzing van de enveloppe 2019-2020				
FPD Pensioenregeling voor werknemersregeling	132.3	331.7	336.5	339.8
ZIV-uitkeringen in de werknemersregeling	53.4	138.6	143.4	146.6
RVA Werkloosheidsuitkeringen, met bedrijfstoeslag, tijdskrediet	35.5	149.0	107.9	102.5
FAO en VM Arbeidsongevallen	2.5	6.9	7.1	7.3
FBZ Beroepsziekten	2.3	5.7	5.6	5.5
Totaal toegewezen enveloppe 2019-2020	226.1	631.9	600.4	601.7
B. Bruto enveloppe 2019-2020 in de werknemersregeling				
FPD Pensioenregeling voor werknemersregeling	163.1	336.0	339.2	340.4
ZIV-uitkeringen in de werknemersregeling	67.4	138.1	132.4	132.5
RVA Werkloosheidsuitkeringen, met bedrijfstoeslag, tijdskrediet	49.8	153.4	118.1	114.3
FAO en VM Arbeidsongevallen	2.9	6.1	6.5	6.9
FBZ Beroepsziekten	1.9	3.8	3.7	3.6
Bruto enveloppe 2019-2020 in de werknemersregeling	285.0	637.4	599.8	597.7
Aangepaste bruto enveloppe 2019-2020 in de werknemersregeling, rekening houdend met het advies sociale partners van 23 april 2019, tabel 1.3.2	231.8	633.1	595.4	593.3
C. Marges (+) of meerkosten (-) na toewijzing enveloppe				
Marges (+) of meerkosten (-) na toewijzing enveloppe, met aangepaste bruto enveloppe	59.0	5.5	-0.6	-4.0
Marges (+) of meerkosten (-) na toewijzing enveloppe, met aangepaste bruto enveloppe	5.8	1.2	-5.0	-8.4

Globaal leiden de genomen maatregelen in het kader van de aangepaste welvaartsenveloppe 2019-2020 in de werknemersregeling tot een meerkost van 5,0 miljoen euro in 2021 en van 8,4 miljoen euro in 2022.

2.1.2. Naar tak pensioenen

Tabel 2 Pensioenen
In miljoen euro

	2019	2020	2021	2022
In lopende prijzen tot 2020 en vanaf 2021 in constante prijzen (index 107,2; basis 2013 = 100)	105.10	106.85	107.20	107.20
Toewijzing enveloppe 2019-2020				
Verhoging proportionele pensioenen ingegaan voor 2010 (excl minima) met 0,785% op 01-08-2019	40.0	100.1	92.8	85.9
Verhoging gewaarborgd minimumpensioen volledige loopbaan met 1% op 01-07-2019	17.4	36.1	37.8	38.9
Verhoging gewaarborgd minimumpensioen onvolledige loopbaan met 2,4112% op 01-07-2019	24.0	50.4	52.7	54.3
Verhoging minimumrecht per loopbaanjaar met 2.4112% op 01-01-2020	0.0	1.5	4.4	7.4
Verhoging plafond minimum jaarrecht +2.4112% op 01-01-2020	0.0	0.8	2.2	3.7
Verhoging vakantiegeld met 3,7% op 01-05-2019 en met 4,05% op 01-05-2020 (in totaal +7,9%)	43.9	95.7	99.9	103.3
Verhoging loonplafond met 1,7% op 01-01-2020	0.0	0.0	0.1	0.3
Verhoging alle uitkeringen ingegaan 5 jaar geleden (in 2014) met 2%, zonder minima op 01/09/2019	7.1	22.2	21.9	21.6
Verhoging alle uitkeringen ingegaan 5 jaar geleden (in 2015) met 2%, zonder minima op 01/01/2020	0.0	24.8	24.5	24.2
Aanpassen beperking overlevingspensioen bij cumul met sociale uitkeringen (linken aan IGO-bedrag)	0.0	0.1	0.1	0.1
<i>Forfaitaire lonen optrekken tot welvaartsniveau 2020 (voor loopbaanjaren vanaf 2000) (onder voorbehoud van inwerking treden maatregel)</i>	0.0	0.0	0.1	0.1
Totaal toegewezen enveloppe 2019-2020	132.3	331.7	336.5	339.8
Bruto enveloppe 2019-2020				
Loongrens +1,25% op 01-01-2019 en 01-01-2020	0.0	0.1	0.3	0.7
Minimumrecht per loopbaanjaar +1,25% op 01-01-2019 en 01-01-2020	0.8	3.2	5.2	7.3
Minimumpensioen +1% op 01-01-2019 en 01-01-2020	52.7	109.7	114.8	118.2
+0,5% welvaartsaanpassing voor overige uitkeringen op 01-01-2019 en 01-01-2020 (inclusief vakantiegeld)	109.6	223.1	218.9	214.2
Totaal bruto enveloppe 2019-2020	163.1	336.0	339.2	340.4
Marges (+) of meerkosten (-) na toewijzing enveloppe	30.8	4.4	2.7	0.5

2.1.3. Naar tak ZIV-uitkeringen

Tabel 3 TOTAAL ZIV-UITKERINGEN
In miljoen euro

	2019	2020	2021	2022
In lopende prijzen tot 2020 en vanaf 2021 in constante prijzen (index 107,2; basis 2013 = 100)	105.10	106.85	107.20	107.20
Toewijzing enveloppe 2019-2020	53.4	138.6	143.4	146.6
Bruto enveloppe 2019-2020				
Loongrens +1,25% op 1.1.2019 en 1.1.2020	2.7	7.1	9.1	9.9
Minima en forfaits +1% op 1.1.2019 en 1.1.2020	44.0	94.6	98.8	102.5
0,5% welvaartsaanpassing voor overige uitkeringen op 1.1.2019 en 1.1.2020	20.8	36.4	24.4	20.0
Totaal bruto enveloppe 2019-2020	67.4	138.1	132.4	132.5
Marges (+) of meerkosten (-) na toewijzing enveloppe	14.0	-0.5	-11.1	-14.1

Onderstaande tabellen splitst de berekening van de marges voor ZIV-uitkeringen op tussen primaire arbeidsongeschiktheid, moederschapsrust en invaliditeit.

Tabel 4 ZIV-uitkeringen: deel primaire arbeidsongeschiktheid
In miljoen euro

	2019	2020	2021	2022
In lopende prijzen tot 2020 en vanaf 2021 in constante prijzen (index 107,2; basis 2013 = 100)	105.10	106.85	107.20	107.20
Toewijzing enveloppe 2019-2020				
Verhoging plafonds +1,1% op 1.1.2020	0.0	1.7	2.7	2.8
Verhoging minima: regelmatige werknemers (gezinslast en alleenstaanden +1,0%; samenwonende +2.4112%) op 1.7.2019 ; onregelmatige werknemers zonder gezinslast +2,0% op 1.7.2019 ; onregelmatige werknemers (met gezinslast +1,25% en zonder gezinslast +1,225%) op 1.1.2020 ; forfait hulp van derden +5% op 1.8.2019	1.1	3.1	3.0	3.1
Totaal toegewezen enveloppe 2019-2020	1.1	4.8	5.8	5.9
Bruto enveloppe 2019-2020				
Loongrens +1,25% op 1.1.2019 en 1.1.2020	1.7	4.6	5.7	5.8
Minima en forfaits +1% op 1.1.2019 en 1.1.2020	1.6	3.3	3.3	3.3
0,5% welvaartsaanpassing voor overige uitkeringen op 1.1.2019 en 1.1.2020	8.1	12.1	3.3	0.0
Totaal bruto enveloppe 2019-2020	11.5	20.0	12.3	9.1
Marges (+) of meerkosten (-) na toewijzing enveloppe	10.3	15.2	6.5	3.2

Tabel 5 ZIV-uitkeringen: deel moederschapsrust
In miljoen euro

	2019	2020	2021	2022
In lopende prijzen tot 2020 en vanaf 2021 in constante prijzen (index 107,2; basis 2013 = 100)	105.10	106.85	107.20	107.20
Toewijzing enveloppe 2019-2020				
Verhoging plafond met 1,1% op 1.1.2020	0.0	0.5	0.7	0.7
Totaal toegewezen enveloppe 2019-2020	0.0	0.5	0.7	0.7
Bruto enveloppe 2019-2020				
Loongrens +1,25% op 1.1.2019 en 1.1.2020	0.6	1.4	1.6	1.6
0,5% welvaartsaanpassing voor overige uitkeringen op 1.1.2019 en 1.1.2020	3.0	3.9	0.9	0.0
Totaal bruto enveloppe 2019-2020	3.6	5.3	2.5	1.6
Marges (+) of meerkosten (-) na toewijzing enveloppe	3.6	4.8	1.8	0.9

Tabel 6 ZIV-uitkeringen: deel invaliditeit
In miljoen euro

	2019	2020	2021	2022
In lopende prijzen tot 2020 en vanaf 2021 in constante prijzen (index 107,2; basis 2013 = 100)	105.10	106.85	107.20	107.20
Toewijzing enveloppe 2019-2020				
Verhoging plafonds +1,1% op 1.1.2020	0.0	0.3	0.7	1.0
Verhoging minima regelmatige werknemers (gezinslast en alleenstaanden +1,0%; samenwonende +2.4112%) op 1.7.2019	22.8	49.5	51.9	54.0
Verhoging minima onregelmatige werknemers: zonder gezinslast +2,0% op 1.7.2019 ; met gezinslast +1,25% en zonder gezinslast +1,225% op 1.1.2020	7.1	28.0	29.3	30.5
Verhoging van de forfaits voor de mijnwerkers +2,4112% op 1.7.2019 ; forfait hulp van derden +5% op 1.8.2019	2.6	6.6	6.6	6.6
Cohorte 2013 (6 jaar), cohorte 2014 (5 jaar), cohorte 2015 (5 jaar), exclusief minima +2% op 1.9.2019 ; verhoging uitkeringen ingegaan vóór 2010 (exclusief minima) +0,7% op 1.8.2019 en +0,0993% op 1.1.2020	4.3	15.8	14.1	12.6
Inhaalpremie voor personen met gezinslast +50 euro na 1 jaar en na 2 jaar AO op 1.5.2019 ; voor personen met gezinslast +50 euro na 1 jaar en +55 euro na 2 jaar AO op 1.5.2020 ; voor personen zonder gezinslast +20 euro na 1 jaar en +40 euro na 2 jaar AO op 1.5.2019 en op 1.5.2020	15.5	33.1	34.3	35.3
Totaal toegewezen enveloppe 2019-2020	52.3	133.3	137.0	140.0
Bruto enveloppe 2019-2020				
Loongrens +1,25% op 1.1.2019 en 1.1.2020	0.4	1.1	1.8	2.5
Minima en forfaits +1% op 1.1.2019 en 1.1.2020	42.4	91.3	95.5	99.2
0,5% welvaartsaanpassing voor overige uitkeringen op 1.1.2019 en 1.1.2020	9.6	20.4	20.3	20.0
Totaal bruto enveloppe 2019-2020	52.4	112.8	117.6	121.7
Marges (+) of meerkosten (-) na toewijzing enveloppe	0.1	-20.5	-19.3	-18.3

2.1.4. Naar tak werkloosheid

Tabel 7 Werkloosheid
In miljoen euro

	2019	2020	2021	2022
In lopende prijzen tot 2020 en vanaf 2021 in constante prijzen (index 107,2; basis 2013 = 100)	105.10	106.85	107.20	107.20
Toewijzing enveloppe 2019-2020				
Bedragen thematische verlopen voor alleenstaanden met kinderen +4,5% op 1.1.2020	0.0	0.6	0.5	0.5
Verhoging minima en forfaits bij volledige werkloosheid (3,5 % voor gezinshoofden, 2,4112 % voor alleenstaanden, 2 % voor niet- bevoorrechte samenwonenden, 3,5 % voor bevoorrechte samenwonenden) op 1.7.2019	31.9	67.4	78.3	76.3
Verhoging minima en forfaits bij tijdelijke werkloosheid: 3,5 % op 1.7.2019; één minimum voor alle gezinscategorieën (op het niveau van dat met gezinslast op 1.1.2020	0.1	40.9	4.6	2.5
Verhoging minima en forfaits: bij werkloosheid met bedrijfstoeslag (3,5 % voor gezinshoofden, 2,4112 % voor alleenstaanden, 2 % voor samenwonenden) en bij onthaalouders (2,4112 %) op 1.7.2019 ; inschakelingsuitkering voor alleenstaanden +0,8191% op 1.1.2020 ; jeugd- en seniorvakantie +2,4112% op 1.1.2020 ; samenwonenden werklozen tot code 39 (eerste periode) op 1.1.2020	0.1	1.2	1.3	1.3
Plafond (bestaande maxima en nieuwe intredes): +1,1% in volledige werkloosheid op 1.9.2019 ; +1,1% voor jeugd- en seniorvakantie op 1.1.2020	2.7	9.3	11.8	12.5
Plafond (bestaande maxima en nieuwe intredes): +1,1% in tijdelijke werkloosheid op 1.9.2019	0.6	21.0	3.4	1.8
Plafond (bestaande maxima en nieuwe intredes): +1,0% in SWT op 1.1.2020	0.0	6.2	5.5	5.1
IGU (uniforme uurtoeslag op het niveau van die met gezinslast) op 1.1.2020	0.0	2.5	2.5	2.4
Totaal toegewezen enveloppe 2019-2020	35.5	149.0	107.9	102.5
Bruto enveloppe 2019-2020				
Loongrens +1,25% op 1.1.2019 en 1.1.2020	4.1	49.6	22.1	23.4
Minima en forfaits +1% op 1.1.2019 en 1.1.2020	31.6	67.7	73.6	72.2
0,5% welvaartsaanpassing voor overige uitkeringen op 1.1.2019 en 1.1.2020	14.1	36.1	22.3	18.6
Totaal bruto enveloppe 2019-2020	49.8	153.4	118.1	114.3
Marges (+) of meerkosten (-) na toewijzing enveloppe	14.3	4.4	10.2	11.7

Certains des résultats de la branche chômage pour l'année 2020 sont marqués par la crise sanitaire et son impact sur le chômage temporaire. Parmi les mesures répertoriées en chômage temporaire, on peut relever le coût de l'augmentation des minima et de l'instauration d'un seul minimum au niveau de celui de chef de ménage, ainsi que le relèvement du plafond salarial. L'enveloppe théorique brute relative à l'année 2020, recalculée en tenant compte de la crise sanitaire, reste globalement supérieure à l'enveloppe attribuée mais pas pour chaque paramètre de calcul. Le coût des revalorisations des minima et forfaits accordées dans le cadre de l'enveloppe brute est inférieur au coût des minima et forfaits des mesures, principalement en raison du coût de l'instauration d'un seul minimum en chômage temporaire. Par contre, le coût de la revalorisation du plafond salarial dans l'enveloppe théorique (2 revalorisations de 1,25%, au 1/1/2019 et au 1/1/2020) est supérieur au coût de la mesure de revalorisation

du plafond salarial en chômage temporaire. Enfin l'enveloppe théorique brute comprend deux revalorisations de 0,5% (au 1/1/2019 et au 1/1/2020) des allocations non minimales et non forfaitaires, ce qui permet globalement de dégager une marge en 2020.

En matière de chômage temporaire, les effets de la crise sanitaire seraient très nettement moindres en 2021 (avec un retour aux conditions habituelles d'accès et d'indemnisation) d'après les perspectives de moyen terme du Bureau fédéral du Plan et une situation habituelle en termes de nombre de bénéficiaires serait présente à partir de 2022. Cependant le nombre de chômeurs complets augmenterait fortement en 2021. Il faut souligner que toutes ces estimations sont tributaires du scénario macroéconomique retenu, largement entouré d'incertitude quant à l'évolution et aux conséquences de la crise du COVID-19.

2.1.5. Naar tak arbeidsongevallen

Tabel 8 Arbeidsongevallen
In miljoen euro

	2019	2020	2021	2022
In lopende prijzen tot 2020 en vanaf 2021 in constante prijzen (index 107,2; basis 2013 = 100)	105.10	106.85	107.20	107.20
Toewijzing enveloppe 2019-2020				
Minima en forfaitaire bedragen 2,4112% op 1.7.2019	1.4	2.9	2.9	3.0
Plafond 1,1% op 1.1.2020		0.2	0.4	0.5
Cohorte 2013, 6 jaar, 2% op 1.9.2019	0.1	0.2	0.2	0.2
Cohorte 2014, 5 jaar, 2% op 1.9.2019	0.1	0.2	0.2	0.2
Cohorte 2015, 5 jaar, 2% op 1.1.2020		0.2	0.2	0.2
Overige uitkeringen ingegaan vóór 2010, 0,7% op 1.8.2019 en 0,0993% op 1.1.2020	0.6	1.7	1.6	1.6
Verlaging sociale bijdrage na pensionering tot 5,34% op 1.10.2019	0.4	1.5	1.5	1.5
Totaal toegewezen enveloppe 2019-2020	2.5	6.9	7.1	7.3
Bruto enveloppe 2019-2020				
Loongrens +1,25% op 1.1.2019 en 1.1.2020	0.2	0.6	1.0	1.4
Minima en forfaits +1% op 1.1.2019 en 1.1.2020	1.3	2.6	2.7	2.7
0,5% welvaartsaanpassing voor overige uitkeringen op 1.1.2019 en 1.1.2020	1.4	2.9	2.8	2.7
Totaal bruto enveloppe 2019-2020	2.9	6.1	6.5	6.9
Marges (+) of meerkosten (-) na toewijzing enveloppe	0.4	-0.7	-0.6	-0.4

2.1.6. Naar tak beroepsziekten

Tabel 9 Beroepsziekten
In miljoen euro

	2019	2020	2021	2022
In lopende prijzen tot 2020 en vanaf 2021 in constante prijzen (index 107,2; basis 2013 = 100)	105.10	106.85	107.20	107.20
Toewijzing enveloppe 2019-2020				
Minima en forfaitaire bedragen 2,4112% op 1.7.2019	1.7	3.5	3.3	3.2
Plafond 1,1% op 1.1.2020		0.0	0.1	0.1
Cohorte 2013, 6 jaar, 2% op 1.9.2019	0.0	0.1	0.1	0.1
Cohorte 2014, 5 jaar, 2% op 1.9.2019	0.0	0.1	0.1	0.1
Cohorte 2015, 5 jaar, 2% op 1.1.2020		0.0	0.0	0.0
Overige uitkeringen ingegaan vóór 2010, 0,7% op 1.8.2019 en 0,0993% op 1.1.2020	0.1	0.4	0.3	0.3
Verlaging sociale bijdrage na pensionering tot 5,34% op 1.10.2019	0.4	1.7	1.6	1.6
Totaal toegewezen enveloppe 2019-2020	2.3	5.7	5.6	5.5
Bruto enveloppe 2019-2020				
Loongrens +1,25% op 1.1.2019 en 1.1.2020	0.1	0.2	0.2	0.3
Minima en forfaits +1% op 1.1.2019 en 1.1.2020	1.4	2.9	2.8	2.7
0,5% welvaartsaanpassing voor overige uitkeringen op 1.1.2019 en 1.1.2020	0.4	0.7	0.7	0.7
Totaal bruto enveloppe 2019-2020	1.9	3.8	3.7	3.6
Marges (+) of meerkosten (-) na toewijzing enveloppe	-0.5	-2.0	-1.9	-1.8

2.2. In de zelfstandigenregeling

2.2.1. Globaal

Tabel 10 Raming van de meerkosten of marges veroorzaakt door de maatregelen voor welvaartsvastheid genomen door de regering op advies van de sociale partners voor de periode 2019-2020 - ZELFSTANDIGENREGELING
In miljoen euro

	2019	2020	2021	2022
In lopende prijzen tot 2020 en vanaf 2021 in constante prijzen (index 107,2; basis 2013 = 100)	105.10	106.85	107.20	107.20
A. Regeringsmaatregelen die kaderen in de toewijzing van de enveloppe 2019-2020				
RSVZ Pensioenregeling voor zelfstandigen	32.5	68.6	69.7	70.7
ZIV-uitkeringen in de zelfstandigenregeling	4.2	10.4	10.5	11.0
RSVZ Overbruggingsrecht in de zelfstandigenregeling	0.0	23.9	0.1	0.1
Totaal toegewezen enveloppe 2019-2020	36.7	102.9	80.3	81.8
B. Bruto enveloppe 2019-2020 in de zelfstandigenregeling				
Onderverdeeld naar tak in de zelfstandigenregeling				
RSVZ Pensioenregeling voor zelfstandigen	35.5	73.7	74.6	75.4
ZIV-uitkeringen in de zelfstandigenregeling	5.4	12.3	12.3	12.8
RSVZ Overbruggingsrecht in de zelfstandigenregeling	0.1	47.7	0.1	0.1
Bruto enveloppe 2019-2020 in de zelfstandigenregeling	41.0	133.7	87	88.3
Aangepaste bruto enveloppe 2019-2020 in de zelfstandigenregeling, rekening houdend met het advies sociale partners van 23 april 2019, tabel 1.3.2	37.1	134.3	87.6	88.9
C. Marges (+) of meerkosten (-) na toewijzing enveloppe				
Marges (+) of meerkosten (-) na toewijzing enveloppe, met aangepaste bruto enveloppe	4.3	30.8	6.7	6.5
	0.4	31.4	7.3	7.1

Globaal leiden in de zelfstandigenregeling de genomen maatregelen die kaderen in de aangepaste welvaartsenveloppe 2019-2020 tot een marge van 7,3 miljoen euro in 2021 en 7,1 miljoen euro in 2022. We merken op dat de raming van de maatregelen voor de tak pensioenen (deel A van bovenstaande tabel) voor de maatregel m.b.t. de hervorming van de correctiecoëfficiënt uitgaat van de raming van de kostprijs in 2020-2022 (zie ook Tabel 11). In het "Advies Welvaartsvastheid 2019-2020" werd voor deze maatregel een budget van 6 miljoen euro in 2020 gereserveerd, wat overeenstemt met de geraamde kostprijs van deze maatregel in 2030 (in constante prijzen aan index 105,1 (2013=100)).

2.2.3. Naar tak pensioenen

Tabel 11 Pensioenen
In miljoen euro

	2019	2020	2021	2022
In lopende prijzen tot 2020 en vanaf 2021 in constante prijzen (index 107,2; basis 2013 = 100)	105.10	106.85	107.20	107.20
Toewijzing enveloppe 2019-2020				
Verhoging proportionele pensioenen ingegaan voor 2010 (excl minima) met 0,785% op 01-08-2019	1.0	2.2	2.0	1.9
Verhoging gewaarborgd minimumpensioen volledige loopbaan met 1% op 01-07-2019	5.2	10.6	10.8	10.9
Verhoging gewaarborgd minimumpensioen onvolledige loopbaan met 2,4112% op 01-07-2019	26.1	53.6	54.5	55.3
Verhoging alle uitkeringen ingegaan 5 jaar geleden (in 2014) met 2%, zonder minima op 01/09/2019	0.3	0.9	0.9	0.9
Verhoging alle uitkeringen ingegaan 5 jaar geleden (in 2015) met 2%, zonder minima op 01/01/2020	0.0	1.1	1.1	1.1
Verhoging plafond bij cumul overlevingspensioen met uitkeringen op 01/07/2019	0.0	0.0	0.0	0.0
Hervorming correctiecoëfficiënt (enkelvoudige coëfficiënt van 69,154%) voor loopbaanjaren vanaf 01/01/2019 ^a	0.0	0.1	0.2	0.4
Verhoging forfaitaire bedrijfsinkomsten (voor loopbaanjaren vóór 1984) met 2,4112% op 01/07/2019	0.0	0.1	0.1	0.2
Totaal toegewezen enveloppe 2019-2020	32.5	68.6	69.7	70.7
Bruto enveloppe 2019-2020				
Loongrens +1.25% op 01-01-2019 en 01-01-2020	0.0	0.0	0.0	0.0
Minimumpensioen +1% op 01-01-2019 en 01-01-2020	32.1	66.7	67.8	68.8
+0,5% welvaartsaanpassing voor overige uitkeringen op 01-01-2019 en 01-01-2020	3.4	7.0	6.8	6.6
Totaal bruto enveloppe 2019-2020	35.5	73.7	74.6	75.4
Marges (+) of meerkosten (-) na toewijzing enveloppe	3.0	5.1	5.0	4.8

^a In het "Advies Welvaartsvastheid 2019-2020" werd hiervoor een budget gereserveerd in 2020 van 6 miljoen euro. Dit stemt overeen met de geraamde kostprijs van deze maatregel in 2030 (in constante prijzen aan index 105,1 (2013=100)). De vermelde bedragen in tabel 11 zijn de geraamde uitgaven voor deze maatregel in de voorgestelde jaren.

2.2.4. Naar tak ZIV-uitkeringen

Tabel 12 ZIV-uitkeringen
In miljoen euro

	2019	2020	2021	2022
In lopende prijzen tot 2020 en vanaf 2021 in constante prijzen (index 107,2; basis 2013 = 100)	105.10	106.85	107.20	107.20
Toewijzing enveloppe 2019-2020				
Verhoging van de forfaits: in primaire ongeschiktheid en invaliditeit (1% met gezinslast en alleenstaanden, 2,4112% voor samenwonenden) op 1.7.2019 ; allocation de maternité, d'adoption et congé parental d'accueil +1% op 1.7.2019 ; hulp van derden +5% op 1.8.2019	3.9	8.9	9.0	9.4
Inhaalpremie: +8,25 euro op 1.5.2019, +46,55 euro op 1.5.2020	0.2	1.5	1.5	1.6
Totaal toegewezen enveloppe 2019-2020	4.2	10.4	10.5	11.0
Bruto enveloppe 2019-2020 (1% op 1.1.2019 en 1% op 1.1.2020)	5.4	12.3	12.3	12.8
Marges (+) of meerkosten (-) na toewijzing enveloppe	1.3	1.9	1.7	1.8

2.2.5. Naar tak RSVZ-Overbruggingsrecht

Tabel 13 RSVZ-Overbruggingsrecht
In miljoen euro

	2019	2020	2021	2022
In lopende prijzen tot 2020 en vanaf 2021 in constante prijzen (index 107,2; basis 2013 = 100)	105.10	106.85	107.20	107.20
Toewijzing enveloppe 2019-2020				
Verhoging met 1,0% van het overbruggingsrecht op 1.7.2019	0.0	23.9	0.1	0.1
Totaal toegewezen enveloppe 2019-2020	0.0	23.9	0.1	0.1
Bruto enveloppe 2019-2020 (+1% op 1.1.2019 en 1% op 1.1.2020)	0.1	47.7	0.1	0.1
Marges (+) of meerkosten (-) na toewijzing enveloppe	0.0	23.7	0.1	0.1

Les résultats relatifs au droit-passerelle pour l'année 2020 attirent l'attention à deux niveaux. D'une part, le coût de la mesure de revalorisation de 1% au 1er juillet 2019 atteint le montant de 23,9 millions en raison des mesures temporaires prises à la suite de la crise sanitaire. D'autre part, l'enveloppe théorique brute relative à cette année, recalculée en tenant compte de la crise sanitaire, représente environ le double du coût de la mesure car l'enveloppe théorique intègre deux revalorisations de 1% (au 1/1/2019 et au 1/1/2020) alors que la mesure n'en comptabilise qu'une seule au 1/7/2019. Ceci explique également la marge dégagée en 2021 et 2022. Soulignons que le scénario macroéconomique retenu est largement entouré d'incertitude quant à l'évolution et aux conséquences de la crise du COVID-19 et qu'à politique inchangée, les mesures temporaires facilitant l'accès au droit-passerelle prennent fin au 31 décembre 2020.

2.3. In de bijstandsregeling

Tabel 14 Raming van de meerkosten of marges veroorzaakt door de maatregelen voor welvaartsvastheid genomen door de Regering voor de periode 2019-2020- BIJSTANDSREGELING
In miljoen euro

	2019	2020	2021	2022
In lopende prijzen tot 2020 en vanaf 2021 in constante prijzen (index 107,2; basis 2013 = 100)	105.10	106.85	107.20	107.20
A. Toewijzing enveloppe 2019-2020				
Leefloon en equivalent leefloon: categorie 1 en 2: +2% op 01-07-2019 en +1,225% op 01-01-2020; categorie 3: +1,25% op 01-01-2020	8.2	34.9	37.3	39.2
Inkomensvervangende tegemoetkoming voor personen met een handicap (IVT): categorie 1 en 2: +2% op 01-07-2019 en +1,225% op 01-01-2020; categorie 3: +1,25% op 01-01-2020	6.5	30.1	30.2	30.1
Inkomensgarantie voor ouderen (IGO) en Gewaarborgd Inkomen voor Bejaarden (GIB): verhoging met 0,3 % op 1-07-2019 en + 0,8973 op 01-01-2020	2.0	16.0	16.1	16.2
Totaal toegewezen enveloppe 2019-2020	16.6	81.0	83.5	85.5
B. Bruto enveloppe 2019-2020 in de bijstandsregeling				
(via toepassing wettelijke parameter voor bruto enveloppe, nl. verhoging met 1% op 01-01-2019 en op 01-01-2020)				
Leefloon en equivalent leefloon	13.5	28.5	30.5	32.0
IVT	13.2	27.0	27.1	27.0
IGO en GIB	13.1	26.8	26.9	27.1
Bruto enveloppe 2019-2020 in de bijstandsregeling	39.8	82.2	84.5	86.1
Aangepaste bruto enveloppe rekening houdend met het advies sociale partners van 23 april 2019 tabel 1.3.2	16.4	80.9	83.1	84.8
C. Marges (+) of meerkosten (-) van maatregelen genomen in 2019-2020				
Leefloon en equivalent leefloon	5.4	-6.4	-6.8	-7.2
IVT	6.7	-3.1	-3.1	-3.1
IGO en GIB	11.1	10.8	10.9	10.9
Marges (+) of meerkosten (-) na toewijzing enveloppe	23.2	1.3	0.9	0.6
Marges (+) of meerkosten (-) na toewijzing enveloppe, met aangepaste enveloppe	-0.2	-0.0	-0.4	-0.7

a Le coût des mesures a été calculé sur la base de la dotation en la matière du pouvoir fédéral aux CPAS.

Globaal leiden de genomen maatregelen in het kader van de aangepaste welvaartsenveloppe 2019-2020 in bijstand tot een meerkost van 0,4 miljoen euro in 2021 en van 0,7 miljoen euro in 2022.

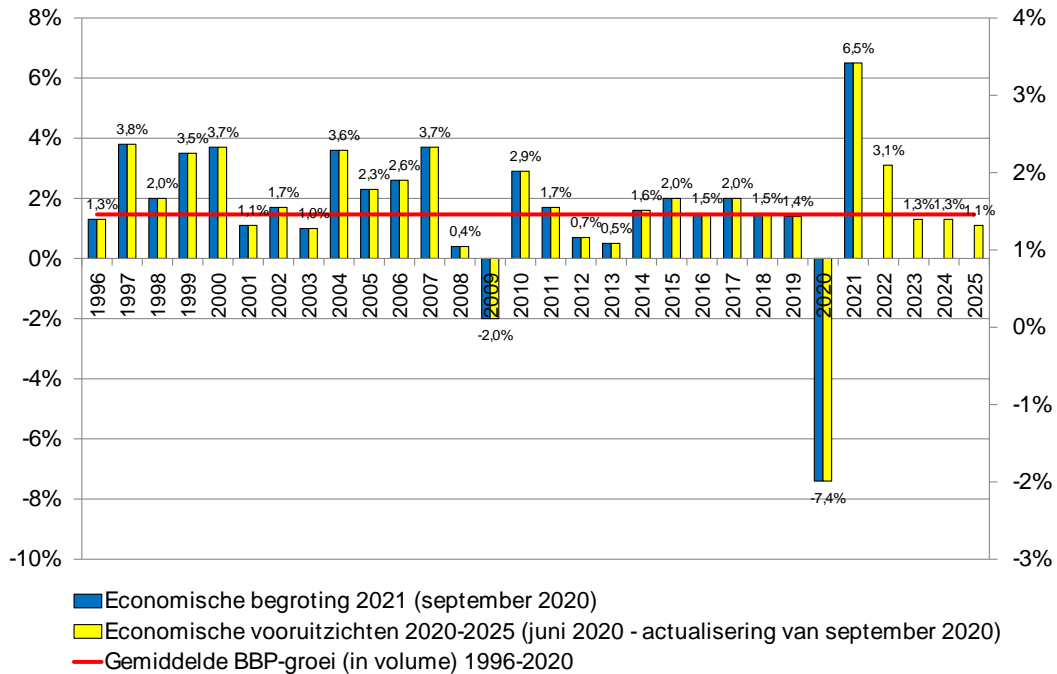
Bijlage 5

Contextfactoren

Data verzameld in december 2020

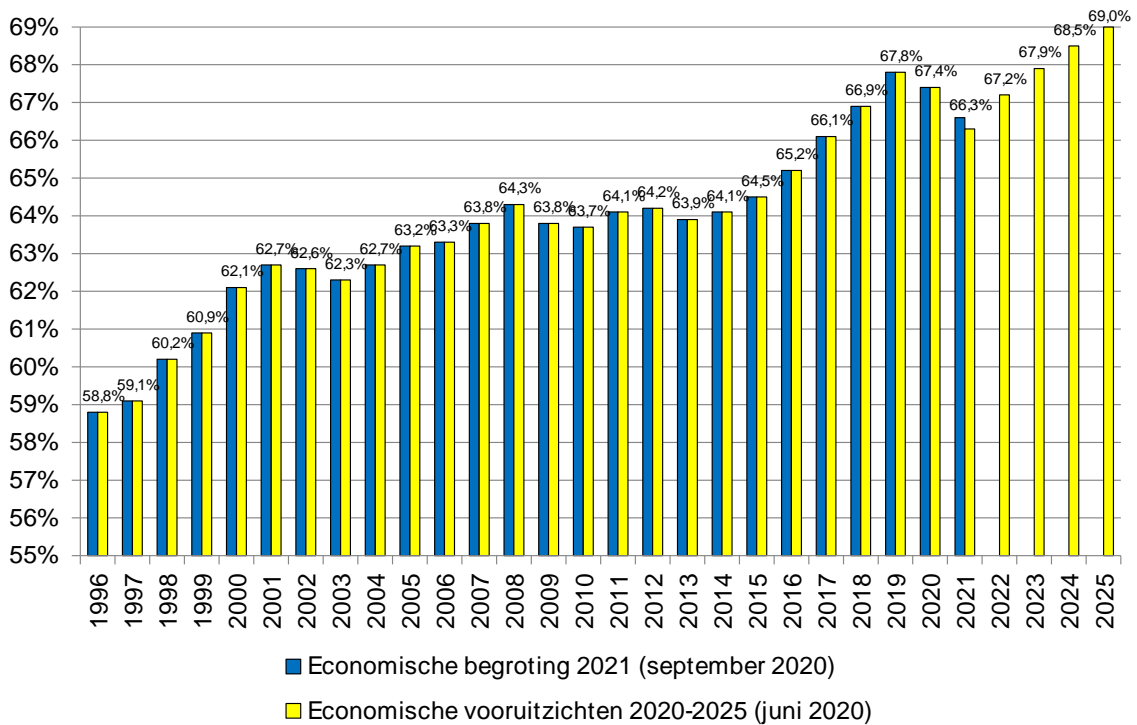
1. Economische groei

Grafiek 1-1: Evolutie van de BBP-groei (in volume) sinds 1996 en vooruitzichten tot 2025

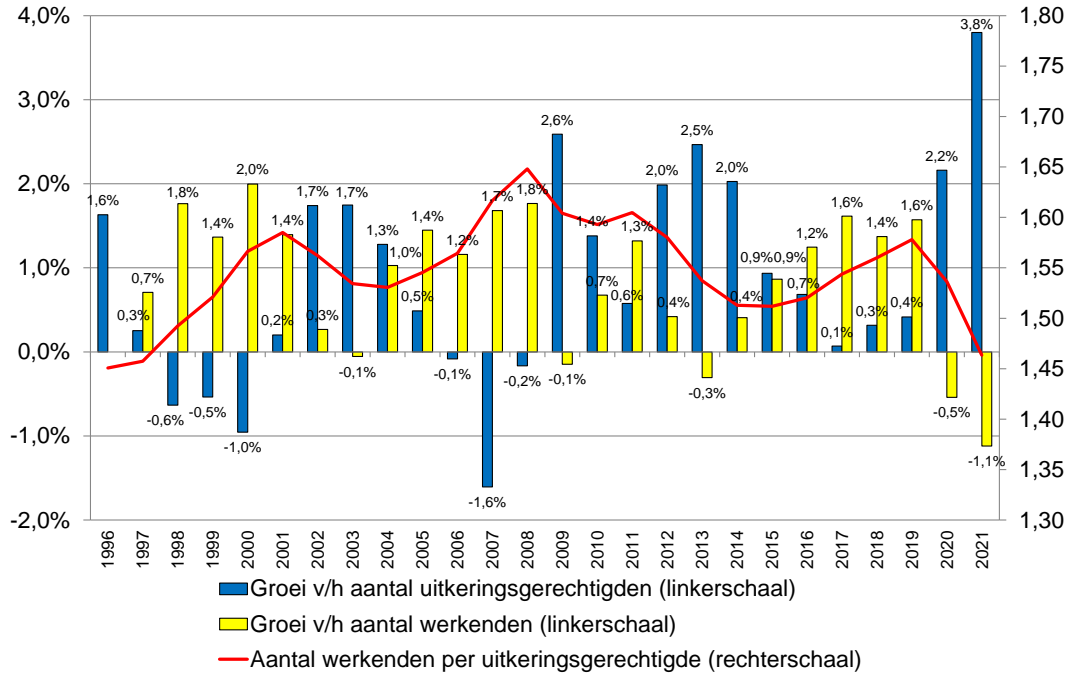
2. Werkgelegenheidsgraad

Grafiek 2-1: Evolutie van de werkgelegenheidsgraad sinds 1996 en vooruitzichten tot 2025

3. Verhouding tussen het aantal uitkeringstrekkers en het aantal werkenden

Grafiek 3-1: Evolutie van het aantal werkenden en gerechtigden op een inkomensvervangende uitkering (excl. Primaire arbeidsongeschiktheid) sinds 1996 (vooruitzichten voor 2020-2021)

Bron: Federaal Planbureau

MERK OP: Het aantal uitkeringsgerechtigden houdt geen rekening met de primaire arbeidsongeschikten aangezien er geen gegevens beschikbaar zijn op maandbasis voor het berekenen van een jaargemiddelde.

Verhouding tussen het aantal uitkeringstrekkers en het aantal werkenden

1. UITKERINGSGERECHTIGDEN																						
1.a AANTAL																						
(gemiddeld op maandbasis, in duizendtallen)	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Werknemersregeling	2348,2	2356,4	2405,2	2456,3	2494,3	2508,3	2507,2	2463,1	2457,8	2528,4	2565,9	2579,9	2632,7	2699,9	2755,9	2780,4	2797,6	2796,6	2802,4	2811,7	2875,0	2992,5
Pensioenen	1425,2	1425,6	1434,2	1438,4	1443,1	1453,7	1459,8	1468,2	1488,0	1503,1	1518,3	1549,0	1585,8	1624,2	1664,5	1700,4	1736,3	1769,6	1811,6	1846,8	1884,0	1915,5
Invaliditeit	181,3	186,3	191,0	197,1	202,5	206,5	212,2	219,8	227,9	238,7	251,6	263,7	276,5	291,5	310,5	334,3	356,6	373,1	390,3	410,6	429,8	448,1
Werklozen (inclusief werkzoekende SWT'ers)	599,5	604,7	643,8	684,6	710,1	710,1	695,3	633,5	600,7	645,7	653,8	627,7	636,3	654,5	656,1	627,8	596,3	557,4	515,6	487,4	509,8	584,9
Niet-werkzoekende werklozen met bedrijfstoelage	114,5	110,0	106,5	107,9	109,9	109,0	111,1	113,6	114,2	115,6	117,5	115,2	110,8	106,9	102,3	96,2	88,1	76,9	65,7	47,1	32,3	23,7
Voltijds tijdskrediet/loopbaanonderbreking	27,7	29,9	29,7	28,4	28,6	29,0	28,8	28,1	27,0	25,4	24,7	24,3	23,3	22,8	22,6	21,7	20,2	19,6	19,2	19,8	19,1	20,3
Zelfstandigenregeling	315,9	313,1	310,8	307,1	304,5	304,1	302,8	301,8	302,5	303,5	305,0	307,5	312,1	317,5	322,7	326,9	331,0	334,1	338,3	342,0	346,8	351,8
Pensioenen	299,9	297,0	294,7	290,6	287,6	286,9	285,2	283,6	284,1	284,5	285,3	287,3	291,5	296,3	300,8	304,0	307,0	309,5	313,0	315,4	318,8	322,4
Invaliditeit	16,1	16,1	16,1	16,5	16,9	17,2	17,6	18,2	18,5	19,0	19,8	20,2	20,6	21,2	21,9	22,9	24,0	24,6	25,3	26,6	28,1	29,4
Totaal	2664,2	2669,5	2716,0	2763,4	2798,8	2812,4	2810,1	2764,9	2760,3	2831,9	2870,9	2887,5	2944,8	3017,4	3078,6	3107,3	3128,6	3130,8	3140,7	3153,7	3221,9	3344,3
1.b GROEI																						
(in %)	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Werknemersregeling		0,3%	2,1%	2,1%	1,5%	0,6%	0,0%	-1,8%	-0,2%	2,9%	1,5%	0,5%	2,0%	2,6%	2,1%	0,9%	0,6%	0,0%	0,2%	0,3%	2,3%	4,1%
Pensioenen		0,0%	0,6%	0,3%	0,3%	0,7%	0,4%	0,6%	1,3%	1,0%	1,0%	2,0%	2,4%	2,4%	2,5%	2,2%	2,1%	1,9%	2,4%	1,9%	2,0%	1,7%
Invaliditeit		2,7%	2,5%	3,2%	2,8%	2,0%	2,8%	3,6%	3,7%	4,7%	5,4%	4,8%	4,9%	5,4%	6,5%	7,7%	6,7%	4,6%	4,6%	5,2%	4,7%	4,3%
Werklozen (inclusief werkzoekende SWT'ers)		0,9%	6,5%	6,3%	3,7%	0,0%	-2,1%	-8,9%	-5,2%	7,5%	1,3%	-4,0%	1,4%	2,9%	0,2%	-4,3%	-5,0%	-6,5%	-7,5%	-5,5%	4,6%	14,7%
Niet-werkzoekende werklozen met bedrijfstoelage		-4,0%	-3,2%	1,3%	1,8%	-0,8%	1,9%	2,3%	0,5%	1,2%	1,7%	-2,0%	-3,8%	-3,5%	-4,3%	-6,0%	-8,4%	-12,7%	-14,6%	-28,3%	-31,3%	-26,8%
Voltijds tijdskrediet/loopbaanonderbreking		7,8%	-0,7%	-4,4%	0,9%	1,3%	-0,5%	-2,6%	-3,7%	-6,2%	-2,6%	-1,6%	-4,1%	-2,2%	-0,9%	-3,7%	-7,0%	-2,9%	-2,3%	3,1%	-3,3%	6,1%
Zelfstandigenregeling		-0,9%	-0,7%	-1,2%	-0,8%	-0,1%	-0,4%	-0,3%	0,3%	0,3%	0,5%	0,8%	1,5%	1,7%	1,6%	1,3%	1,2%	1,0%	1,2%	1,1%	1,4%	1,4%
Pensioenen		-0,9%	-0,8%	-1,4%	-1,0%	-0,2%	-0,6%	-0,6%	0,2%	0,1%	0,3%	0,7%	1,4%	1,7%	1,5%	1,1%	1,0%	0,8%	1,1%	0,8%	1,1%	1,1%
Invaliditeit		-0,2%	0,2%	2,6%	2,4%	1,6%	2,7%	3,0%	1,7%	2,9%	4,2%	2,2%	1,9%	2,7%	3,4%	4,6%	4,6%	2,7%	2,8%	5,2%	5,5%	4,9%
Totaal		0,2%	1,7%	1,7%	1,3%	0,5%	-0,1%	-1,6%	-0,2%	2,6%	1,4%	0,6%	2,0%	2,5%	2,0%	0,9%	0,7%	0,1%	0,3%	0,4%	2,2%	3,8%
2. WERKENDEN																						
2.a AANTAL																						
(gemiddeld op maandbasis, in duizendtallen)	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	4173	4231	4243	4240	4284	4346	4396	4470	4549	4542	4573	4634	4653	4639	4658	4698	4756	4833	4900	4977	4950	4894
2.b GROEI																						
(in %)	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
		1,4%	0,3%	-0,1%	1,0%	1,4%	1,2%	1,7%	1,8%	-0,1%	0,7%	1,3%	0,4%	-0,3%	0,4%	0,9%	1,2%	1,6%	1,4%	1,6%	-0,5%	-1,1%
3. AANTAL WERKENDEN PER UITKERINGSGERECHTIGDE																						
(gemiddeld op maandbasis, in duizendtallen)	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	1,6	1,6	1,6	1,5	1,5	1,5	1,6	1,6	1,6	1,6	1,6	1,6	1,6	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,6	1,6	1,5	1,5

2020-2021: vooruitzichten

4. Rekeningen van de sociale zekerheid

Sociale zekerheid van de werknemers: Monitoringcomité (oktober 2020)

	2019	2020	2020	2021	2021	Vershil	Vershil	%	%	
	realisaties	Mon. juli '20	Mon. okt '20	Mon. juli '20	Mon. okt '20	-	-	Différence	Différence	
(en millions d'euros sauf indication contraire)	réalisations	Mon. juillet '20	Mon. oct '20	Mon. juillet '20	Mon. oct '20	(3) vs. (2)	(5) vs. (4)	(3) vs. (1)	(5) vs. (3)	(in miljoen euro tenzij anders vermeld)
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)					
Cotisations	51 750	48 331	48 609	51 767	52 428	1 278	668	-4,1	5,7	Bijdragen
Gestion globale	51 672	48 251	48 529	51 693	52 353	1 278	668	-4,1	5,7	Globaal beheer
Cotisations sociales	49 188	45 826	47 054	49 234	49 871	1 228	637	-4,3	6,0	Sociale bijdragen
Mesures de gouvernement et majoration et intérêts de retard	73	9	32	5	1	23	-3	-55,5	-95,9	Regeringsaantregelen en opslagen en verwijnteresten
Cotisations spécifiques	2 411	2 415	2 443	2 454	2 481	27	27	1,3	1,6	Specifieke bijdragen
Cotisations des organismes	78	80	80	75	75	0	0	2,7	-6,8	Bijdragen instellingen
Subventions des pouvoirs publics	6 886	6 554	6 490	3 743	3 532	-64	-211	-4,6	-45,6	Toelagen van de overheden
ONSS-Gestion globale	2 276	2 352	2 290	2 391	2 198	-63	-192	0,6	-4,0	RSZ-Globaal beheer
Dotation équilibre	3 055	2 872	2 872	0	0	0	0	-6,0	0,0	Evenwichtsdotatie
Entités fédérées	1 475	1 329	1 328	1 353	1 334	-2	-19	-10,0	0,5	Gefedereerde entiteiten
Secteurs	0	0	0	0	0	0	0	-8,7	-20,2	Sectoren
Financement alternatif	13 276	14 274	14 424	16 116	16 659	150	544	8,6	15,5	Alternatieve financiering
Gestion globale	13 276	14 274	14 424	16 116	16 659	150	544	8,6	15,5	Globaal beheer
dont INA MI-Soins de santé	4 466	5 124	5 269	6 128	6 540	145	412	18,0	24,1	waarvan RIZIV-Geneeskundige verzorging
Organismes	0	0	0	0	0	0	0	0	0	Instellingen
Recettes affectées	1 598	1 477	1 494	1 563	1 570	17	7	-6,5	5,1	Toegevoegen ontvangsten
Transferts externes	430	617	506	556	520	-111	-36	17,6	2,9	Externe overdrachten
Produit des placements	243	146	145	130	127	-2	-3	-40,5	-11,9	Opbrengsten beleggingen
Gestion globale	243	146	145	130	127	-2	-3	-40,4	-11,9	Globaal beheer
Organismes	1	0	0	0	0	0	0	-97,7	0,0	Instellingen
Divers	195	165	165	163	164	0	1	-15,3	-0,7	Diversen
Organismes	195	165	165	163	164	0	1	-15,3	-0,7	Instellingen
Total des recettes	74 298	71 565	72 832	74 838	75 000	1 268	962	-2,0	3,0	Totaal ontvangsten
Prestations	43 384	51 100	50 012	50 866	49 557	-1 088	-509	15,3	-0,9	Uitkeringen
Enveloppe bien-être	0	0	0	323	318	0	-5	-	-5	Welvaartsenveloppe
INAMI-Indemnités	8 800	9 608	9 668	9 876	9 940	60	64	9,9	2,8	RIZIV-Uitkeringen
SFP	27 792	29 423	29 289	31 127	31 252	-134	-124	5,4	6,7	FPD
ONAFIS	0	0	0	0	0	0	0	-	-	RKWV
Fedris-AT	269	276	276	280	281	0	1	2,9	1,6	Fedris-AO
Fedris-MP	222	248	235	219	218	-13	-1	6,1	-7,4	Fedris-BZ
ONEm	6 295	11 536	10 535	8 234	7 541	-1 002	-693	67,4	-28,4	RVA
Interruption de carrière	511	552	548	509	515	-4	6	7,2	-6,0	Loopbaanonderbreking
Chômage	4 893	10 250	9 288	7 025	6 398	-962	-627	89,6	-31,1	Werkloosheid
Chômage avec complément d'entreprise	891	735	698	700	627	-37	-72	-21,6	-10,1	Werkloosheid in het bedrijfstoelag
Mineurs	1	1	1	1	1	0	0	-7,5	-6,5	Mijnwerkers
Marins	7	8	8	7	7	1	0	26,4	-16,4	Zeeleden
Frais de paiement	2	2	2	2	2	0	0	-0,2	0,0	Betalingskosten
Frais de gestion	1 087	1 228	1 237	1 195	1 185	9	-10	13,8	-4,2	Beheerskosten
Gestion globale	192	203	202	205	207	-1	2	5,4	2,3	Globaal beheer
Organismes	896	1 025	1 035	990	978	10	-12	15,6	-5,5	Instellingen
Transferts	28 712	29 659	29 700	31 898	31 292	41	263	3,4	5,4	Overdrachten
Pouvoir fédéral	2 764	2 932	2 756	2 959	2 807	-175	-152	-0,3	1,8	Federale overheid
Entités fédérées	1 475	1 329	1 328	1 353	1 334	-2	-19	-10,0	0,5	Gefedereerde entiteiten
INAMI-Soins de santé	24 473	25 398	25 615	26 778	27 151	217	374	4,7	6,0	RIZIV-Geneeskundige verzorging
Intérêts sur emprunts	-7	-16	-17	-8	-9	-1	0	-150,0	49,9	Interesten op leningen
Divers	158	149	149	142	144	0	2	-5,8	-3,5	Diversen
Total des dépenses	73 337	82 122	81 884	82 488	82 172	-1 038	-316	-10,6	1,2	Totaal uitgaven
Saldo	961	-10 557	-9 251	-8 450	-7 171	2 386	1 278	-958,7	13,1	Saldo

Sociale zekerheid van de zelfstandigen: Monitoringcomité (oktober 2020)

	2019 réalisées réalisations (1)	2020 Mon. juil '20 Mon. juillet '20 (2)	2020 Mon. okt '20 Mon. okt '20 (3)	2021 Mon. juil '20 Mon. juillet '20 (4)	2021 Mon. okt '20 Mon. okt '20 (5)	Vershil Différence (3) vs. (2)	Vershil Différence (5) vs. (4)	% Différence (3) vs. (1)	% Différence (5) vs. (3)	
(en millions d'euros sauf indication contraire)										(in miljoen euro tenzij anders vermeld)
Cotisations	4.568	3.344	3.621	4.700	4.702	277	2	-20,7	29,6	Bidragen
Subventions des pouvoirs publics	377	378	379	384	384	1	1	0,6	1,4	Toelagen van de overheden
INASTI-Gestion globale	377	378	379	384	384	1	1	0,6	1,4	RSVZ-Globaal beheer
Dotation équilibre	0	0	0	0	0	0	0	0	0	Evenwichtsdotatie
Financement alternatif	2.370	2.412	2.428	2.630	2.699	16	69	2,5	11,2	Alternatieve financiering
Gestion globale	2.370	2.412	2.428	2.630	2.699	16	69	2,5	11,2	Globaal beheer
dont INAMI-Soins de santé	447	513	527	613	654	15	41	18,0	24,1	waarvan RIZIV-Generiekurgige verzorging
Recettes affectées	21	21	21	21	21	0	0	1,1	1,1	Toegevozen ontvangsten
Transferts externes	0	0	0	0	0	0	0	0	0	Externe overdrachten
Produit des placements	26	19	19	19	19	0	0	-26,4	-2,6	Opbrengsten beleggingen
Divers	3	3	3	3	3	0	0	-1,3	0,0	Diversen
Total des recettes	7.364	6.177	6.471	7.757	7.828	294	71	-42,1	21,0	Totaal ontvangsten
Prestations	4.469	7.868	7.152	4.798	4.812	84	23	60,0	-32,7	Uitkeringen
Enveloppe bien-être	0	0	0	44	44	0	0	0	0	Welvaartsenveloppe
INAMI-Indemnités	548	609	611	623	627	3	4	11,4	2,7	RIZIV-uitkeringen
Pensions	3.914	4.047	4.039	4.114	4.131	-8	17	3,2	2,3	Pensioenen
Droit passerelle	5	2.410	2.500	5	8	90	2	52.825,6	-99,7	Overbruggingsrecht
INASTI-OPG	2	3	3	3	3	0	0	23,2	1,0	RSVZ-OB
Frais de paiement	0	0	0	0	0	0	0	-3,9	0,0	Betalingskosten
Frais de gestion	110	122	123	116	116	1	0	11,5	-5,3	Beheerskosten
Gestion globale	81	90	90	84	84	0	0	11,7	-7,1	Globaal beheer
Organismes	29	32	32	32	32	1	0	11,0	-0,2	Instellingen
Economies non réparties	0	0	0	0	0	0	0	0	0	Niet-verdeelde besparingen
Transferts	2.603	2.695	2.712	2.827	2.872	17	45	4,2	5,9	Overdrachten
hors Gestion globale	0	0	0	0	0	0	0	0,0	23,7	Buiten globaal beheer
INAMI-Soins de santé	2.603	2.695	2.712	2.827	2.872	17	45	4,2	5,9	RIZIV-Generiekurgige verzorging
Intérêts sur emprunts	0	0	0	0	0	0	0	0	0	Intersten op leningen
Divers	12	21	21	21	21	0	0	75,1	1,2	Diversen
Total des dépenses	7.195	9.907	10.008	7.754	7.822	101	68	39,1	-21,8	Totaal uitgaven
Solde	170	-3.729	-3.536	3	6	193	3			Saldo

5. Vergrijzingskost

Demografische ontwikkelingen

	1996	2018	2020	2030	2040	2050	2060	2070
Gemiddeld aantal kinderen per vrouw	1,58	1,61	1,66	1,72	1,73	1,73	1,73	1,73
Levensverwachting bij de geboorte - Mannen	73,86	79,20	79,09	81,82	83,65	85,30	86,64	88,11
Levensverwachting bij de geboorte - Vrouwen	80,53	83,70	83,65	85,49	86,68	87,77	88,68	89,70
Levensverwachting op 65 jaar - Mannen	14,61	18,05	17,71	19,82	21,14	22,35	23,35	24,47
Levensverwachting op 65 jaar - Vrouwen	18,86	21,20	20,85	22,44	23,41	24,31	25,06	25,92
0-17 (%)	21,6%	20,2%	20,1%	19,5%	19,2%	19,1%	18,9%	18,7%
18-66 (%)	64,5%	63,3%	63,0%	60,7%	58,4%	57,9%	57,6%	57,3%
67+ (%)	13,9%	16,5%	16,9%	19,8%	22,4%	23,0%	23,5%	24,0%
Gemiddelde leeftijd	39,02	41,64	41,87	43,02	44,03	44,60	44,87	45,26
Vervanging der actieven in % (18-24)/(55-66)	69,6%	53,4%	51,8%	55,8%	56,7%	56,2%	58,0%	55,1%
Veroudering der actieven in % (40-66)/(18-39)	101,1%	129,0%	129,2%	125,8%	123,2%	124,2%	124,7%	125,0%
Veroudering in % (67+)/(0-17)	64,3%	81,7%	83,9%	101,9%	116,5%	120,7%	124,3%	128,7%
Intensiteit veroudering in % (80+)/(67+)	27,4%	33,9%	33,7%	32,9%	38,0%	44,0%	44,1%	45,6%
Afhankelijkheid in % [(0-17)+(67+)]/(18-66)	55,0%	58,1%	58,8%	64,8%	71,1%	72,8%	73,5%	74,4%
Afhankelijkheid der ouderen in % (67+)/(18-66)	21,5%	26,1%	26,9%	32,7%	38,3%	39,8%	40,8%	41,9%
Personen op actieve leeftijd per oudere (18-66)/(67+)	4,65	3,83	3,72	3,06	2,61	2,51	2,45	2,39
Afhankelijkheid in % [(0-14)+(65+)]/(15-64)	51,4%	55,5%	56,3%	62,4%	67,9%	69,6%	70,5%	71,3%
Afhankelijkheid der ouderen in % (65+)/(15-64)	24,3%	29,1%	30,0%	36,3%	41,2%	42,7%	43,9%	44,8%
Personen op actieve leeftijd per oudere (15-64)/(65+)	4,12	3,43	3,34	2,75	2,43	2,34	2,28	2,23

Bron: 1991-2018: waarnemingen, Statbel; 2019-2070: vooruitzichten, FPB en Statbel

Projecties van de Studiecommissie voor de vergrijzing (juli 2020): hypothesen

Demografische hypothesen vanaf 2019 (“Demografische vooruitzichten 2019-2070 - Actualisering in het kader van de COVID-19-epidemie”)			
	2019	2040	2070
Gemiddeld aantal kinderen per vrouw	1,63	1,73	1,73
Levensverwachting bij de geboorte: mannen	79,5	83,7	88,1
Levensverwachting bij de geboorte: vrouwen	84,1	86,7	89,7
Migratiesaldo in duizendtallen	43,4	20,8	19,3
Socio-economische hypothesen			
Scholingsgraad	Bij hypothese 100 % van de kinderen tussen 3 en 14 jaar; afhankelijk van de evolutie van de activiteitsgraad voor de 15-34-jarigen en integratie van eventuele maatregelen		
Activiteitsgraad en overgang van het statuut van actieve naar het statuut van invalide en gepensioneerde	Modelleringsgebaseerd op de overgangskans van de ene socio-economische categorie naar de andere, per geslacht en leeftijdscategorie, aangepast om rekening te houden met de impact van de hervormingen (verschuivingshypothese inzake gedrag na de verhoging van de wettelijke pensioenleeftijd ^d).		
Macro-economische hypothesen			
Op middellange termijn: ‘Economische vooruitzichten 2020-2025’	Op lange termijn: een referentiescenario en alternatieve scenario’s		
gemiddelde groei van de productiviteit per werknemer ^b tijdens de periode 2020-2025: 0,3 % per jaar	Gemiddelde groei van de productiviteit per werknemer en (van het loon per werkende) tussen 2020 en 2070: in referentiescenario 1,2 % per jaar (1,5 % vanaf 2045) in het alternatief scenario met een lagere productiviteitsgroei 0,9 % per jaar (1 % vanaf 2031)		
Werkgelegenheidsgraad ^d : 68,9 % in 2019 en 70,2 % in 2025.	Structurele werkloosheidsgraad ^e op lange termijn:		
Werkloosheidsgraad ^e : 8,9 % in 2019, piek van 11,5 % in 2021 en 8,9 % in 2025.	in het referentiescenario	7,0 %	
	in het alternatief scenario met de hogere werkloosheidsgraad	8,0 %	
Sociaal-beleids hypothesen			
2019-2020	Vanaf 2021: parameters voor de berekening van de budgettaire enveloppe bestemd voor de welvaartsaanpassingen		
Huidige wetgeving (maatregelen van de sociale partners en de regering)	Loonplafond	1,25 %/jaar	
	Minimumrecht per loopbaanjaar	1,25 %/jaar	
	Niet-forfaitaire uitkeringen (algemene regeling) ^f	0,50 %/jaar	
	Forfaitaire uitkeringen en minima	1,00 %/jaar	

a. Zie deel 1.2.2 van dit rapport.

b. Productiviteit per werknemer = bbp/totale werkgelegenheid

c. De gemiddelde groei tijdens de periode 2020-2025 houdt rekening met de jaarlijkse groei tussen 2019 en 2020.

d. Totale werkgelegenheid in % van de bevolking van 18 tot 66 jaar. In tabel B1 van de bijlage van de ‘Economische Vooruitzichten 2020-2025’ van het Federaal Planbureau heeft de werkgelegenheidsgraad betrekking op de totale bevolking van 15 tot 64 jaar.

e. Volgens het administratief concept, inclusief de oudere werklozen met maxi-vrijstelling en de werkzoekende werklozen met bedrijfstoeslag.

f. In de pensioenregeling van de overheidssector toont de welvaartsaanpassing van het gemiddelde pensioen (m.a.w. de peregatie) een loskoppeling van 0,4 procentpunt ten opzichte van de stijging van het gemiddelde loon op basis van het historisch waargenomen verschil.

Projecties van de Studiecommissie voor de vergrijzing (juli 2018): vergrijzingskost, referentiescenario, in % bbp

	2019-2025	2025-2070	2019-2070	2000	2019	2025	2030	2040	2050	2060	2070
	In procentpunt van het bbp			In procent van het bbp							
Pensioenen	1,4	1,3	2,6	8,6	10,6	12	12,4	13,5	13,6	13,4	13,3
werknemersregeling	1	0,6	1,6	5	6	6,9	7,3	7,9	8	7,8	7,5
zelfstandigenregeling	0,1	0,2	0,4	0,7	0,8	1	1	1,1	1,2	1,2	1,2
overheidssector (a)	0,3	0,4	0,7	2,9	3,8	4,1	4,2	4,5	4,4	4,4	4,5
Gezondheidszorg (b)	0,9	1,7	2,6	6	7,9	8,8	9,1	10	10,3	10,3	10,4
'acute' zorg	0,8	0,9	1,7	5,3	6,4	7,2	7,4	7,8	7,8	8	8,1
langdurige gezondheidszorg	0,1	0,7	0,9	0,8	1,4	1,6	1,7	2,3	2,5	2,4	2,3
Arbeidsongeschiktheid (c)	0,5	-0,5	0	1,1	2	2,5	2,5	2,3	2	2	2
Werkloosheid (d)	-0,1	-0,3	-0,4	2,3	1,3	1,2	1,1	1	1	1	0,9
Kinderbijslag	0	-0,4	-0,4	1,6	1,5	1,5	1,4	1,3	1,2	1,1	1
Overige sociale uitgaven (e)	0,2	-0,2	-0,1	1,1	1,5	1,7	1,7	1,7	1,6	1,5	1,5
TOTAAL	2,8	1,5	4,3	20,8	24,8	27,6	28,2	29,8	29,7	29,3	29,1
p.m. lonen van het onderwijzend personeel (f)	0,1	-0,3	-0,2	3,7	4	4,1	4	3,9	3,9	3,9	3,8

a) Inclusief de pensioenen van de overheidsbedrijven ten laste van de overheid en de IGO (Inkomensgarantie voor ouderen). Hoewel de IGO vooral een aanvulling vormt op de pensioenen in de werknemers- en zelfstandigenregeling, wordt die uitgave in de Nationale Rekeningen geregistreerd ten laste van de federale overheid en in deze tabel dus opgenomen in de pensioenen van de overheidssector. Merk op dat die pensioenuitgaven van de overheidssector de pensioenuitgaven van de lokale besturen die aangesloten zijn bij een voorzorginstelling niet omvatten.

(b) Overheidsuitgaven van alle beleidsniveaus (sociale zekerheid, federale overheid, lagere overheid en G&G) voor de acute en langdurige gezondheidszorg, inclusief de Vlaamse Zorgverzekering (0,1 % van het bbp).

De langdurige zorg omvat de thuiszorg, het verblijf in rustoorden voor bejaarden, in rust- en verzorgingstehuizen, in psychiatrische verzorgingsinstellingen en in initiatieven voor beschermt wonen en sommige uitgaven voor bijstand in het dagelijks leven voor afhankelijke bejaarden. De 'acute' zorg omvat de overige gezondheidszorg.

(c) Uitkeringen voor moederschap, primaire arbeidsongeschiktheid en invaliditeit.

(d) Inclusief werkloosheid met bedrijfsstoeslag, tijdskrediet en loopbaanonderbreking.

(e) Hoofdzakelijk de uitgaven voor arbeidsongevallen, beroepsziekten, Fondsen voor bestaanszekerheid, tegemoetkomingen aan personen met een handicap en leefloon.

(f) Volgens de SCvV-definitie maken de lonen van het onderwijzend personeel geen deel uit van de totale budgettaire kosten van de vergrijzing.

Inactiviteitsvallen

De problematiek van de ‘inactiviteitsvallen’ werd in het verleden reeds uitvoerig geanalyseerd. Hierbij een aantal referenties:

CENTRALE RAAD VOOR HET BEDRIJFSLEVEN, SECRETARIAAT (2016), “Werkloosheidsverzekering”, *Documentatienota*, CRB 2016-0521, Brussel, 12 blz.

CENTRALE RAAD VOOR HET BEDRIJFSLEVEN, SECRETARIAAT (2014), “De versterkte degressiviteit van de Belgische werkloosheidsuitkeringen. Effecten op de financiële vallen in de werkloosheid en op de inkomenspositie van werklozen”, *Documentatienota*, CRB 2014-0264, Brussel, 55 blz.

HOGE RAAD VOOR WERKGELEGENHEID (2014), “Deelname aan de arbeidsmarkt van personen met een arbeidsbeperking of een chronisch gezondheidsprobleem”, blz. 63-157 in: HOGE RAAD VOOR WERKGELEGENHEID, *Verslag 2014*, 157 blz.

Conseil national du Travail :

- Advies nr. 1.923 van 24 februari 2015: Overlegplatform voor de actoren die betrokken zijn bij het proces van de vrijwillige terugkeer naar werk van personen met een gezondheidsprobleem – Voorontwerp van wet houdende diverse bepalingen inzake uitkeringsverzekering en tewerkstelling (<http://www.cnt-nar.be/ADVIES/advies-1923.pdf>)
- Advies nr. 1.984 van 7 juni 2016: Overlegplatform voor de actoren die betrokken zijn bij het proces van de vrijwillige terugkeer naar werk van personen met een gezondheidsprobleem – Voorontwerp van wet en voorontwerpen van koninklijke besluiten (<http://www.cnt-nar.be/ADVIES/advies-1984.pdf>)
- Internetsite van de Raad: Dossiers:
- Handicap (<http://www.cnt-nar.be/Dossier-NL-handicap.htm>)
Bevat een dossier dat door het secretariaat van de NAR werd opgesteld in het kader van de tenuitvoerlegging van het interprofessioneel akkoord van 8 december 1998, met een vademecum van de bestaande maatregelen inzake inschakeling van gehandicapte werknemers op de arbeidsmarkt. (Versie bijgewerkt tot 30 juli 2015)
- Retour au travail volontaire des personnes présentant un problème de santé (<http://www.cnt-nar.be/Dossier-NL-return-to-work.htm>)
Bevat een dossier "Aan het werk houden en herinschakelen van arbeidsongeschikte werknemers – Socialezekerheidsregelgeving" van het overlegplatform voor de actoren die betrokken zijn bij het proces van de vrijwillige terugkeer naar werk van personen met een gezondheidsprobleem. (Versie bijgewerkt tot 30 juli 2015).

Dat platform werd opgericht bij wijze van structureel overlegkader voor de actoren die betrokken zijn bij het proces van de vrijwillige terugkeer naar werk van personen met een gezondheidsprobleem. Daaraan ligt het idee ten grondslag van een geïntegreerde aanpak, niet alleen tussen de betrokken socialezekerheidsinstellingen, maar ook met de fod Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg, en op termijn ook met andere overheidsinstellingen die bevoegd zijn voor de materie en die eraan willen deelnemen. De Nationale Arbeidsraad werd verzocht de werkzaamheden van het platform te coördineren.